

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VI

Birželio-June 15 d., 1924

442

No. 10 (156)

M. Z.

Vyčiai ir Moksleivija.

Kiekvienas lietuvis, kurio gįslose virpa lietuviškas kraujas, trokšta, kad jo senoji tėvynė Lietuva būtų šviesi, pažangi, laiminga ir kad lietuviai išeiviai, gyvenantys Amerikoje ir kitur, turėtų gerą, gražų vardą.

Nepriklausomą Lietuvą sukūrė ir ją prie gerbuojo privės šviesuomenė. Taip pat ir čia, išeivijoje, lietuvių vardą pakels šviesuomenė.

Džiaugiamės, kad lietuvių jaunuomenė Lietuvoje ir pas mus, Amerikoje, linksta į mokslą, ieško žinių. Džiaugiamės, kad Lietuvos jaunuomenė aukštųjų mokslų ieškoti važiuoja į Vakarų Europą — Šveicariją, Vokietiją, Austriją, Angliją, Prancūziją, Holandiją ir į kitų šalių garsius universitetus, o nesiveržia į Rusiją, kur praktingų mokslų gauna maža, o užtat labai daug prisigeria dvasinės anarkijos gazų.

Iš vienos pusės džiaugdamiesi mūsų jaunimo smalsiu linkimu į mokslą, iš kitos pusės liūstame dėl mūsų moksleivijos liūdnos materialės padėties. Ta pati padėtis čia ir Lietuvoje. Dauguma Lietuvos studentų dėvi paprastą rudą, iki skarmalo, nunešiotą kareivišką drabužių-uniformą, kurią įgijo kariaudamas fronte su priešais, norėjusiais prazudyti Lietuvą. Kiti dėvi paprasto namų darbo, sesučių išausto audeklo drabužius; apie fabrikinį tik retas tesvajoja.

O pas mus Amerikoje? Padėtis ir čia negeresnė. Kiek mūsų moksleivių, ypač siekiančių aukštesnio mokslo, tur laimės atsидėti studijoms, siekti tikslo, nedarant sustojimų "pusiaukely". Vienas kitas. O didžiuma mūsų studentų, po sunkių studijų, eina "bulvių skusti" miesto restauracijose, valgius į stalus nešioti, arba skrynes (tronkus) tasyti. Užtai nesistebėkime, kad dauguma

užsibrėžto tikslo nepasiekia, atsilieka pusiaukely, nusimine, apatijos apimti. Nedaug turim naudos ir iš tų, kurie baigia, o jų sąnariuose ir kaulose jau įsėdus saugėla ar džiovos bacilos. Nėr energijos, nėr pasirizimo ir užsidegimo darbuotis, ypač plačios visuomenės naudai.

Mes, Vyčiai, iš seno turim gražaus jausmo moksleivius suprasti ir juos užjausti. Kuopose gyvuoja paprotis moksleivių narystės mokesčius užmokėti iš kuopos izdo, tuomi palengvinant būti organizacijos nariais. Kai kurios kuopos teikia mažesnę ar didesnę piniginę pašėlpą. Tai labai gražus apsiereiškimas ir jis reikia daryti pastoviu. Nereiktų atsiziūrėt, kad vienas kitas, atsiekęs mokslo-profesijos, šaltai nusigrėžia nuo savo prietelių, ar nuo plačios visuomenės, į kurios darbuotę sunku priprašyti išponėjusį profesionalą. Tokių, dėkui Dievui, atsiranda labai maža.

Iki šiol moksleivijos šėlpimo ir, apskritai, kultūros kėlimo, darbą uoliausia ir pasekmingiausia varė Amerikos Liet. Kat. Federacija. Ji nuolat neatlaidžiai šaukė ir tebešaukia visuomenę į pagėlpą mūsų moksleivijai. Geros širdies žmonės tą balsą girdi ir prisideda morale ir medžiagine parama.

Mes, Vyčiai, esam katalikų visuomenės dalis. Į mūsų vėliavą yra įrašyti kilnūs obalsiai, mūsų idealai — šviestis, auklėtis, prisidėti prie kėlimo tautos kultūros.

Vyčių organizacija yra Am. Liet. Kat. Federacijos narys. Federacijos valdyba, įkainuodama Vyčių organizacijos pastangas organizuoti jaunimą, pratint prie idealinio darbo, ir atsiziūrėdama į Vyčių iki šiol buvusią nelengvą medžiaginę padėtį, kelinti metai paliuosuoja nuo narys-

tės mokesčio. Mokestis — 6 centai už narį į metus. Aišku, imant kelis tūkstančius narių, jau sudaro žymus organizacijai palengvinimas.

Vyčiai už tokią privilegiją tur atsilyginti darbu. Visus to darbo planus ir instrukcijas paruošia Federacijos Valdyba. Vyčiams lieka tik dirbti. Tiesa, tēmijant, kas mūsų kolonijose darbuo-

jasi, tenka pastebėti, kad daugiausia kruta Vyčiai. Taip turėtų būt ir toliau.

Eidami iš vien su Federacija, mes stiprėsimė patys, stiprinsime vyriausią organizuotos katalikų visuomenės įstaigą ir vaisingiau pasitar-nausim lietuvių kultūros reikalams.

Parodykim širdies mūsų moksleivijai!

Lietuvos ir Amerikos Liet. Jaunimo Bendravimas.

Jau nuo senai diskutuojamas spaudoj ir privatiuose pasikalbėjimuose Vyčių ir Pavasarininkų bendravimas, vis dar pilnai neįvyksta, bent tokiose formose, kaip tai būtų pageidaujama. Kiek naudos būtų vienai ir antrai pusei, tai kiekvienam aišku.

Man, kaip Vilniečiui, rūpi dar atkreipti dėmesio į Vilnijos jaunimą. Nėra reikalo aiškinti, kokią jis Golgotą kenčia, nes pakanka pasiskaičiuoti laikraščiuose apie įvairius kankinimus, lietuvių kultūrinių įstaigų naikinimą, kad gerai supratus, kokioj padėtyj yra Vilniečiai. Laimingi yra lietuviai jaunuoliai Amerikoje bei Lietuvoje: jie gali laisvai sueiti pasikalbėti, pasitarti, pažaisti, turi daug progos ir galimybės prasilavinti. Vilnijos jaunimas to neturi, jam valia tik apie tai svajoti. Bet jisai rankų nenuleidžia, sukan-dęs dantis, įtempęs savo paskutines jėgas ūgdo savo ir kitų dvasioj tautinės kultūros sėklą. Toj žūtbutinėj kovoj nevienas krinta nuo priešo rankos, bet jų vieton stoja kiti.

“Kova gimdo galiūnus”!

Gal nekartą užduodame sau klausimą, ar jie tai išlaikys, ar pakaks jiems jėgų, kantrybės, iš-tvermės iki galui kovą privesti. Dažniausia save raminame, “kad išlaikys”, “kad lenkai nesugebės lietuvių dvasios numarinti”. Bet pasisakykime sau atvirai: lenkai deda kodidžiausių pastangų visai užgniaužti lietuvių kultūrą ir tautinį susipratimą; be pačios valdžios persekiojimų dar jie nesigaili pinigų mokykloms, laikraščiams ir t. p., kad su šių dalykų pagelba parėmus valdžios žygius. Iš kitos pusės: lietuviai gi nuolat varginami, spaudžiami nevisada ištesės — ir jau kaikur neištesa — visas pozicijas išlaikyti. Reikia žinoti, kad prarasta pozicija daug daugiau kainuoja atgauti, negu išlaikyti. Ypač lenkų pastangos yra nukreipta į jaunimo ištautinimą, nes žino, kad jame yra mūsų Vilnijos viltis. Ir del-to visai suprantama, kodėl priešas taip smarkiai ir persekioja mūsų mokyklas, draugijas ir panašias įstaigas. Mes iš savo pusės privalome stengtis apsaugoti jaunuolius nuo tų pavojų. Da-

bar Vilnijos lietuvių jaunimas iškėlė naują sumanymą, būtent leisti jaunimo laikraštėlį. Tiesa, esant lietuvių spaudai suvaržytai, vargiai galės kad ir nekalčiausias jaunimo laikraštis pilnai atlikti savo užduotį, bet visgi nors dalinai sugebės apsaugoti Vilnijos jaunimą nuo minėtų pavojų. Toks jaunimo organas ne vieną jaunuolį paragintų prie lavinimosi, duotų platesniems jaunimo sluogsniams pasikeisti savo mintimis, sužadintų jaunuoliuose tautinės vienybės idėją. Kiekvienas sutiks, kad tai yra gražus Vilniečių sumanymas: leisti savo laikraštėlį. Bet kaip ir daugelis Vilniečių sumanymų, susidūrus su lėšų klausimu, dažniausia patenka ...“svajonių tarbon”, ir delto aš labai bijausi, kad ir šio sumanymo nebūtų panašus likimas. Čia tai jau Lietuvos ir Amerikos lietuvių jaunimo pareiga suteikti medžiaginės paramos, kad tuo būdu Vilniečiai galėtų įkūnyti visos mūsų tautos naudai tąjį gražų sumanymą. Te kiekvienas jaunuolis atidėtų tam reikalui po 10 centų, o Vilnijos jaunimas turės netik laikraštėlį, bet ir knygų.

Amerikos jaunimas turi gražaus papročio siuntinėti Lietuvon laikraščių, knygų, bet, dėja, Vilniečiai tokiomis dovanomis vargiai gali naudotis, nes lenkų valdžia dažniausia tai konfiskuoja. Pamenu, kaip labai džiaugės Švenčionių pavasarininkai koku tai stebūklu gavę porą numerių “Vyčio”, bet, žinoma, tas stebūklas iš lenkų “malonės” jau daugiau nepasikartojo.

Dar nurodysiu vieną būdą, kuriuo mes galime mūsų jaunimą Vilnijoje sustiprinti, jam suteikti moralės paramos. Čia turiu omeny korespondavimą. Jūs, Amerikiečiai, galite tą darbą lengvai atlikti, nes jums lengviau laiškais su Vilnija susisiekti, kuomet iš Lietuvos joks laiškas tiesioginiu keliu Vilnijos nepasiekia. Jeigu lenkai kartais Amerikiečių laiškus ir konfiskuotų, tai vienok su visais nesugebės tai padaryti. Jūs tuose savo laiškuose galite vilniečius suraminti, pamokinti. O kad tokie laišškai labai veikia, tai man pačiam teko patirti. Pav. 1919—1920 metais, kad lenkai Vilnijoje su druska, žibalu, Ameri-

kos duotais miltais bei lašiniai agitavo už savo "ojczyzną", visokiais būdais Lietuvą šmeiždami, taip kad kartais kaimietis nežinodavo, kurion pušėn krypti, vienam sodžiuje gavo kaimietis nuo savo pažįstamo iš Amerikos laišką, kuriame pastarasis rašė maždaug: "Neklausykite visokių "prošepanų" plepalų, Vilnija turi grįžti prie Lietuvos, kuri kad ir be savo druskos bus daug turtingesnė ir tvarkos žvilgsniu pavyzdingesnė, negu susibankrūtijusi Lenkija.." Reikėjo matyti, su kokia energija tasai vilnietis ragino savo kaimynus nepasiduoti lenkams, nes, sako, ir amerikiečiai tokios pačios nuomonės esą.

Ir daug panašių atsitikimų būta.

Kam ir su kuo susirašinėti? Pirmiausia privalo tuo dalyku susirūpinti vilniečiai, gyveną Amerikoje. Terašo pas gimines, pažįstamus, te kiekvienam laiške juos suramina, tepaskatina nenusileisti lenkams. Gali kiekvienas Vytis bei Vy-tė irgi panašiai daryti, netgi su atskirais jaunuoliais susirašinėti. Koks tai gražus susiartinimas įvyktų, kiek tai būtų vienai ir antrai pusei naudos tautiniu žvilgsniu!

Apie ką rašyti? Čia reikia visgi mokėti tą dalyką atlikti ir turėti nemaža takto ir gudrumo. Kartais galima netgi pakenkti, būtent tuo žvilgsniu, kad tąjį, kuriam rašoma, įklampinti. Naudingą laišką parašyti, tai ne vien tik iškolioti lenkus. Vilniečiai, visus lenkų žiaurumus savo kailiu patyrę, moka daug "gražiau" lenkus pakolioti, negu kas kitas. Svarbiausias laiškų turinys: paraginti ištvermingai laikytis savo kalbos, bažnyčioje giedoti lietuviškai, o ne lenkiškai, kaip tai priešas verčia; leisti vaikus tik į lietuvių mokyklas, kurių tereikalauja visu griežtumu; skaityti tik lietuviškus laikraščius ir knygas. Parašyti, kad tegul nenusimena, nors ir žiauriai lenkai persekioja, bet ištvermingai telaikosi, tenepasiduoda, o neužilgo ateis laikas, kad ir Vilnija džiaugsis laisvę išvydusi..." Ypač jaunimą reikia paraginti prie veikimo.

Dar galėtų Vyčiai savo laiškuose aprašyti, kaip Vyčių ten Amerikoje veikiama, kaip susirinkimai vedama, kaip paskaitos, vakarai ruošiami, ir tuo būdu paraginti ir pamokinti, kaip visa tai daroma. Vilniečiai galėtų daug ko iš to pasimokinti.

Didžiausia kliūtis šiam sumanymui įvykdyti, tai kaip sužinoti, su kuo susirašinėti. Čia, išties, yra svarbi kliūtis. Bet reikia ieškoti visų galimų kelių tam tikslui pasiekti. Kas turi pažįstamų veikėjų Vilnijoje, tai teprašo jų, kad atsiųstų adresus kaimų ir jaunuolių, su kuriais būtų naudinga susirašyti. Aš iš savo pusės irgi pasižadau patarpininkauti. Paduodu savo adresą, kuriuo Vyčiai ir Vytės, turį noro susirašinėti su Vilnijos

jaunimu, gali savo adresus man prisiųsti, o aš jau pasirūpinsiu suvesti į pažintį su Vilniečiais. Vilniečių jaunuolių adresų negaliu laikrašty skelbti, nes tuo būdu gali lenkai sužinoti, prie ko kibti.

Stud. J. Matulaitis.

*Switzerland,
Universite,
Fribourg, Suisse.*

—x—

LIETUVOS ATEITININKŲ SUSIŠELPIMO FONDO PRANEŠIMAS.

At-kų S. Fondas užsimezgė Rusijoje Didž. Karo metu, kada lietuvių visuomenė ir moksleivijos dalis buvo nublokšta į svetimus kraštus. Sustiprėjęs Fondas tuomet jau šimtus moksleivių išgelbėjo iš skurdo bedugnės — ar tai teikdamas pašėlpą vargstantiems svetimoj šalyj, arba padėdamas jiems grįžti tėvynėn. Dabar Fondas šelpia neturtingąją Lietuvos studentiją ir moksleiviją. Bet, išlaidos yra didelės, o pajamų šaltiniai visai menki. Tat, ieškoma būdų, kurie sustiprintų materialinį jo stovį. Tuo tikslu, paskutiniu laiku imtasi leisti knygas. Ir šiomis dienomis jau išėjo iš spaudos žinomo poeto *Vinco Stonio* eilėraščių rinkinėlis "Ašarėlės". Be to, Fondo žinioje dar yra vienas "Ateities" leidinių, būtent "Mūsų idėjos". Šiuo momentu broliams amerikiečiams minėtas knygeles nuoširdžiai patariame įsigyti. Tuo ir patys pasinaudosit, ir mūsų literatūrai patarnausite, ir pagalios paremsite kilnų vargstančios moksleivijos šelpimo darbą. "Mūsų idėjas" patariame įsigyti ypač besimokinančiai jaunuomenei ir visiems inteligentams, nes jose mokslingai nagrinėjama krikščioniškosios pasaulėžiūros ir šiaip svarbūs gyvenimo ir kultūros klausimai.

"Ašarėlės" tegu tampa kiekvieno mylimu draugu. Jos ir jaunam ir senam, ir mokytam ir paprastam darbininkui laisvomis valandomis teiks malonaus estetinio pasigėrėjimo ir švies tyro gyvenimo džiaugsmo ir meilės spinduliais...

Abi knygutė gan gražiai ir estetingai išleistos. "Mūsų idėjos" turi 162 pusl. mažo formato; kaina Amerikoje su prisiuntimu 30 centų (Amerikos). "Ašarėlės" — 118 pusl. vidutinio formato; kaina 50 centų. Norintieji jų įsigyti, iš anksto prisiuntę Fondui pinigų, knygas gauna. Visais reikalais kreiptis šiuo adresu: *Kaunas, Vilniaus g. 22, Kun. P. Dogeliui.*

At-kų Susišelpimo Fondo Valdyba.

Just. Strimaitis.

Jaunas Rašytojas ir Jo Uždaviniai.

1. Kalbos mokėjimas ir jos stilius.

Mūsų jaunimas — moksleivija ir šiaip pralavinusio sodžiaus ir miestų jaunimo dalis mėgsta skaityti savo organus "Ateitį", "Pavasarij" ir "Vytį". Beskaitydami panūsta patys rašyti į juos korespondencijas, straipsnius, straipsnelius, apsakymėlius, eilėraščius, ypač matydami, kad kiti jų draugai ir pažįstami rašo. Nenori, mat, apsileisti, "atsilikėlių" vardo įgyti, nori tėvynei patarnauti. Kurie gal būt taip mano, pasirodo gyvenimo užduoties pilnai nesuprantą. Vykdydamas (pildymas) sunkių kasdieninių pareigų, — sako Goethe — yra mūsų gyvenimo uždavinys. Moksleivio pareiga — ruošti tinkamai užduodamosios pamokos, valdininko — dirbti sąžiningai savo įstaigos darbas, siuvėjo — siūti, kunigo — žmonių dvasios reikalais rūpintis, ir tt. Yra betgi, kurie mano, kad tik rašytojas ar poetas būdamas tegali tėvynei tarnauti. Tie aiškiai klysta.

Kas gi atsitiktų, jei visi, kurie tik savo širdyse tėvynės meilės liepsnelę jaučia, imtų rašyti apsakymėlius, romanšus, eilėraščius, poemas, o visas kitas visuomenės, tėvynei reikalingas darbas, paliktų be atitinkamų darbininkų? — Gyvenimas tada iškryptų iš savo vėžių, tauta pradėtų eiti pajuokos keliais. Tik tada mašina gerai dirbs, kada kiekvienas raktas bus savo vietoje, visuomenėje, — kada kiekvienas pilietis dirbs savo darbą, tą darbą, kurį jis instinktyviai kūdikis, vaikas būdamas mėgo ir dabar tebemėgsta dirbti, kurį jis geriausiai gali atlikti, kuriam dirbti Aukščiausiasis ypatingų gabumų davė.

Eidami aukščiau minėtu teisingu Goethės pasakymu visi suprantame, kad pareigų pildymas dažnai neužima daugiau 8—10 val. per dieną: lieka ir laisvo laiko. Per tą laiką, šale kasdieninio visuomenei reikalingo atlikto darbo, labai gražu, kad yra, kurie turėdami gabumų, nors neišlavintų, nori ir plunksna pasidarbuoti. Tik prieš dirbant tokį darbą reikia rimtai pagalvoti, kokio prisirengimo jis reikalauja.

Turint gabumų, norint būti laikraščių bendradarbiu, toliau rašytoju tapti, reikia pirmiausia gerai arba bent pakankamai mokėti gyvos, rašomosios kalbos. Reikia mokėti taisyklingai rašyti: nedaryti gramatikos ir sintaksės klaidų. To kalbos mokslo galima išmokti iš Rygiškių Jono (J. Jablonskio) "Lietuvių kalbos gramatikos" arba trumpesnės J. Damijonaičio. Reikia

išmokti taisyklingai sudėtais sakiniais savo mintis reikšti, teisingai rašto ženklais (skirtukais) sakinius ir žodžius nuo vienas kito skirti, kad duoti aiškių minčių, žmonių kalbos žodžiais išaiškėtų.

Kalbant su žmonėmis, ypač kaimo, privalu domėtis, kaip ką jie nusako, kokiomis lytimis (formomis) jie savo reikalus pasakoja, kokius prilyginimus vartoja, priežodžius, patarles; užrašyti gražesnius, ypatingesnius pasakymus su senais, gražiais, mūsų rašomoje kalboje mažai tevertojamais žodžiais, kad paskui, ką nors rašant, juos savo raštuose pavartoti ir tuo būdu mūsų rašomąją kalbą įvairinti, turtinti.

Kiekvienas žmogus turi skirtingą būdą ar žodžiu ar raštu savo mintis reikšti. Vienas kalba ir rašo trumpais sakiniais, vartodams tik būtinai reikalingus žodžius savo mintims išsakyti. Kitas mėgsta ilgais sakiniais rašyti su daugybe priedų, šalutinių sakinių, savo jausmų įterpimu įvairindamas. Trečias mėgsta dažnai prilyginimais, priežodžiais, patarlėmis savo dėstomoms mintims aiškumo duoti, kaip pav. Servantes'as savo Don Kišote.

Kiekvieno kalba turi tam tikrų ypatybių. Tat autoriaus kalba su visomis jos skirtingomis ypatybėmis vadinasi kalbos stilius.

Trumpiau sakant, rašytojo kalba turi būti: taisyklinga t. y. atitikti gramatikos ir sintaksės taisyklėms, gryna — be svetimų kalbų priemaišalų, barbarizmų; įprastinė, — kurią mūsų žmonės, mūsų visuomenė įpratus vartoti; graži—graziai, suprantamai mintys išsakomos, sangarsinga — klausyt, skaityt smagi, lengva.

Stilius ar šioks ar toks būtų, bet kad tik rašomasis dalykas būtų nuosekliai, suprantamai nupasakotas, kad jis skaitytojui duotų to išpūdzio ar supratimo, kurio autorius nori jam duoti.

2. Talentas.

Neturinčių gabumų rašytojų raštai savo panašumu yra ne kas kitas, kaip pilkos, prastai apdirbtos gyvenimo fotografijos, kur fotografuojami asmenys neturi aplink save gražaus fono, gražių dekoracijų. Talentingų rašytojų kūriniai ir netaletingų yra tas pats, kas, sakysim, gražus, pilnas aukštų idėjų ir tvirtos valios gyvas žmogus ir čia šale jo pilka, murzina, susiraukusio žmogaus fotografija. Tokios raštinės fotografijos literatūroje nepageidaujamos ir jų reikia vengti.

Čia gali vienam kitam ateiti į galvą klausimas: kaip gi tat pažinti talentas, kaip jis suprasti, kaip jausti?

Prigimtas palinkimas yra žmogaus pašaukimas. Tik ne papratimas, nes papratimas gali tik techniškai palengvinti kūrimo darbą, tik ne kurti. Poetas dailininkas, muzikas ar koks kitas meno ar mokslo šakos specialistas turi *gimti* poetas, dailininkas ir tt. Tai yra Aukščiausiojo Kūrėjo žmogui duota dovana, kuri kitokiu būdu įgyti nėra jokių priemonių.

Atsimenu, kaip man vienas VI klasės gimnazistas pasigyrė surašęs "Ateities" redakcijai siųsti paklausimą, kaip technikos būdu, vien lavinantis, be talento, išmokti eilėraščius rašyti. Jam turbūt atrodė, kad ir su eilėraščiaus pasidarius, kaip su dviračiu, išmoks rulį valdyti, lygiai sėdėti, išmoks eilučių galūnes suderinti — na, ir važinės, kaip miesto frantas, ir rašys, kaip visi poetai. Aš parodžiau jo pasižymėto paklausimo nesąmonę, sudraudžiau, ir taip liko.

Pašaukimą žmogus da kūdikystės metais instinktingai, pats to nesuprasdamas, jau parodo. Vienas pastvėręs popiergalį tuoj ant jo rašo, pažinęs raides, nebepersiskiria su knyga, ką sugriebęs skaito, ką pamatęs tempia už skverno darbu užsiėmusį kartais tėvą — kas čia, kam tai, iš ko, kaip padaryta? — Čia jau aišku: mokslo žmogaus žymė. Kits renka vabzdžius, peteliškes, džiovina gėles, dėsto, skirsto žoles, — gamtininko pašaukimas. Trečias vėl, kaip Salvator Roza angliu, kreida paišo visas sienas, tvoras, nors ne kartą nelaimingam artistui kailį išperia — čia dailininkas.

Senkevičius Jonas už įvairių birbinių dirbima irgi skaudžiai nukęsdavo. Kompozitorius Glinka pasidėjęs skauradukes arba prisipilstęs nelygiai stiklus vandens barškindavo, skambindavo per dienas. Muzikas Mocartas keturių metų būdamas jau fortepijonu skambino ir lengvutes melodijas dėstė-kompanavo. Genialingas poetas Goethe rašė tragedijas 12 m. Chatertonas — poetas II. Hugo 14 m. už savo eilėraščius konkursa laimėjo, Bacon'as 16 m. būdamas Aristotelio klaidas išrodė...

Štai kaip ir kada apsireiškia tos dovanos arba talentai.

Bet talento apsireiškimu nereikia tenkintis. Talentas yra tik gyvenimo kelias į tikslą, gyvenimo žvaigždė, kuri veda mus, artina prie Aukščiausiojo Idealo, prie Dievo pažinimo, o per Jį tik pažįstam pasaulio ėsimą, žmogaus paskyrimą į gražų gyvenimo tikslą.

Talentas reikia auklėti toje srityje daug dirbant skaitant, svarstant, lyginant, save kritikuojant, lavinantis. Talentą patys galime pa-

žinti iš to, ką mes laisvu laiku labiausiai mėgstame veikti, kas mums nenusibosta, kas mus traukia, apie ką mes dažniausia svajojam.

Vienas rašytojas sako: "Būdamas mokykloje visą laisvą laiką rašinėjau, kas tik man ant seilės uždėdavo. Rašymas buvo mano mėgiamiausias užsiėmimas. Per pusvalandį išmokdavau visas pamokas, kad tik daugiau turėti laiko rašymui".

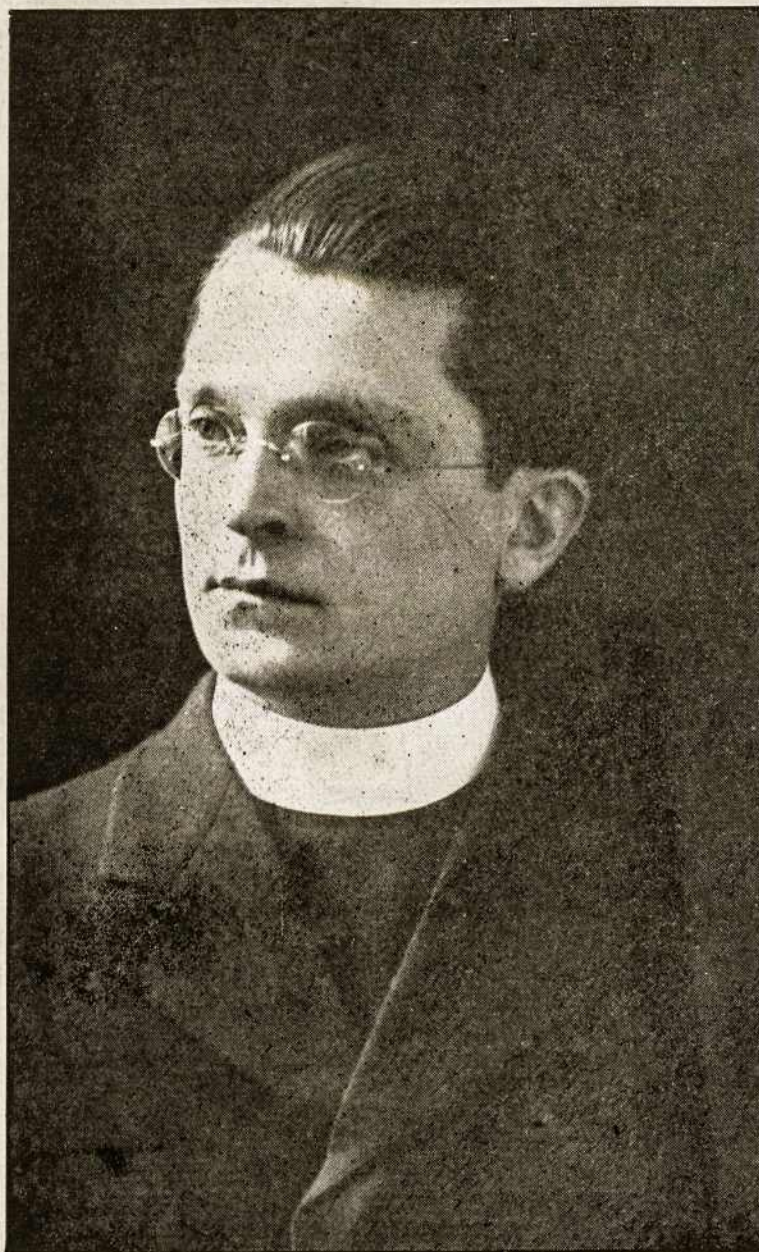
Čia noriu pabraukti žodžius "išmokdavau visas pamokas", neišmokus pamokų o rašinėti, — jau būtų labai peiktina, jau pareigų neatlikimas. Labai neišmintinga vėl gi būtų moksleiviui ar kitos rūšies darbininkui, atlikus savo pareigą, *padarius* reikalaujamąjį darbą, drausti jam veikti, ką jis mėgsta, kas jį traukia, kuo jis šale tiesioginio darbo gali būti naudingas.

Tat matome, kad rašyti privalo tik tie, kurie turi tą Dievo duotą talentą. Kas jo neturi — bereikalo tik gaišina brangų jaunystės laiką ne savo pašaukimui.

Čia nereikia suprasti, kad kas rašymui, kūrimui dovanos neturi, tai jau jis netikęs žmogus. Jis talentą turi, tiktai kitam kuriam darbui, ne rašymui. Todel tokių žmonių tik gailėtis reikia, kad jie savo gyvenimo kelio neranda ar gal nenori rasti. Nenori gal todėl, kad jo pašaukimas gal ūkininkauti, mokytojauti, drožinėti, stalium, siuvėju, kariškiu, ir taip toliau, būti, kurio darbais nėra raštai, kurie, jei jie geri ir populiarūs (visiems žinomi ir prieinami) yra, jo garbę iš kartos į kartą neštų ir vardą minėtų. Tat dažnai ir dirba ne savo darbą, ir eina ne savo pašaukimo keliu ir kenčia gyvenimo nepasisekimus klupinėdami, niekad savo darbų vaisių nematydami, nesidžiaugdami.

"Koks tai peiktinas savo pašaukimo nesupratimas, — kalba Roger Asam — tie geidžia turtų, kuriems geriau būti bėdiniems; tarnaitė moko, mokytojas krautuvę šluoja — ir kiekvieną jų sąžinė graužia už nepildymą priedermių. Šimtai vaikinių prakaituoja ant knygos, nors jų širdis traukia prie arklo arba svaro. Krautuvėį snausdami stovi vaikinai, nepakenčia svaro ir saiko. Geras kurpius rašo porą eilučių į laikraštį ir didžiuojasi poeto vardu. Pasauliniai žmonės sako pamokslus, o tikri kunigų pašaukimai gydo žmones, arba teisme moralus skaito, ar vaistinėse žoleles trina".

Taip ištikro ir yra. Ir tol žmogus neturės pasisekimo gyvenime, kol į savo pašaukimo kelią neistos. Visi kiti jo darbai vertės didžios neturės ir paguodos neteiks. Rusų Krylovas daug rašė, bet kiti visi jo darbai žmonių atmintyje žuvo, vien pašaukimo darbas, sakmės arba pasakėčios paliko. Ispanų Servantesas, nors jis pats

KUN. F. KEMĖŠIS, Ph. D.

Šį pavasarį kun. F. Kemėšis garsiam Washingtono Katalikų universitete įgijo aukšto mokslo — Filosofijos Daktaro (Ph. D.) laipsnį

Liepos mėnesį kun. Dr. F. Kemėšis išvažiuoja į Lietuvą.

Kun. Dr. F. Kemėšis yra Vyčių garbės narys, daug pasidarbavęs organizacijai, ypatingai jos gyvavimo pradžioj.

Jo asmeny Amerikos lietuvių visuomenė turėjo nenuilstamą, energingą darbuotoją, kurio pastangomis įkurta ne viena katalikų organizacija ir įstaigos, pakelta katalikų visuomenė iš to letargo, kuriam ji buvo iki 1913 metų.

Linkim jam sėkmingos darbuotės Tėvynėj Lietuvoj!

kitus savo raštus aukščiau vertino už "Don-Ki-šotą", vienok anuos visi užmiršo, o "Don-Kišotas" pasklido po visą civilizuotą pasaulį ir kiekvienoje kalboje po kelis arba kelioliką vertimų susilaukė.

3. Įkvėpimas, mūzos.

Rašyti reikia tada, kai įkvėpimas veikia, o ne kada laiko yra. Čia vėl gal kilti klausimas, kaip jis jausti?

Nereikia manyti, kad įkvėpimas yra koks žaibas ar regėjimas, kuris akymirkšniu pasirodo ir dingsta. Įkvėpimas — tai ramus, išpūdžius primąs ir juos aiškiai vaizduotėje parodąs dvasios, sielos stovis. Tada reik rašyt tik tai, ką dvasios akys mato, ką širdis jaučia ir tarsi diktuoja ir labai lengvai, be jokių kitų pajėgų įtempimo, gali tai atlikti.

Toks ūpas, arba teisingiau nuotaika, gali rasti tik tuomet, kai žmogus visiškai ramus, neturi vaizduotę trukdančių rūpesčių, kada į galvą nelenda visoki gyvenimo reikalai, nemalonumai ir nesigirdi klausą ardančių garsų. Įkvėpimo valandą, kada įsisvajojęs, matai, bet nematai, net aplinkui, šale savęs esančių daiktų: rašalinės, poperio lakštų, negirdi laikrodžio takšėjimo ir mušimo, nejauti žvakės šviesos ir net nesijauti rašas, tiktai dvasios akimis seki tai, ką matai ir dalyvauji tame, ką matai. Visi tipai tada gyvi darosi, juda, kalba, tik spėk rašyt.

Todel, paveikslan, dramų autoriai labai būna nepatenkinti, pamatę kur nors jų vaidinamą veikalą, kada aktoriai be jokio minties atjautimo sausai deklamuoja savo roles ir gražų veikalą kariatūra paverčia.

Atsitikimai, kad dailininkas sudrasko savo tik ką nupieštą paveikslą arba skulptorius sudaužo naujai iškaltą stovylą, kuoiškiausiai parodo, kad jų paveikslas arba stovyla toli gražu nėra tiek tobuli, tiek gražūs, kaip jie kad dvasios akimis vaizduotėje matyti yra ir todėl, nebepajėgdami to išreikšti iš nekantrumo kartais savo kūrinius naikina.

Talantas ir įkvėpimas yra Dievo dovana. Jokių mūzų, kaip įkvėpiančių, duodančių galę kurti dievybių, literatūros istorikai nepripažįsta. Mūzos ir visa eilė kitų dievų ir dievių (deivių) yra tai tik senovės kultūringų graikų ir romėnų mitų gadynės poetų sekimas. Visoki dievai ir dievės, kurie buvo poezijos papuošalu laikomi, jau atgyveno savo amžių. Jau šiandien tų dievų ir dievių vardais beveik niekas savo eilėraščių nebemargina, nebent iš tos gadynės ką rašydami. Šiandien senovės graikų ir romėnų poetų raštai

skaityti nėra lengva: reikia mitologija, jų istorija žinoti. Radęs vardą *Apolonas* kniskis žodyne, susirask paaškinimą, kad tai saulės dievas, mokslo ir meno globėjas, muzikos ir poezijos išradėjas; radęs *Venera*, — kad tai romėnų meilės ir grožio dievė, o graikų *Afrodita*, kad *Vakcha* arba *Bachusas* — vynadarių, girtybės, linksmybių dievas, *Erata* — lyrinės poezijos, lyriku mūza, *Gelikonas* — giriomis apaugęs Beotijos kalnas, kame Apolonas ir mūzos gyveno arba panašios reikšmės *Parnasas*; kad *Pegasas* graikų mitologijoje — sparnuotas mūzų žirgas, taip pat poetų žirgas, poetų įkvėpimo simbolis, ir taip toliau ir taip toliau. Visa tai yra senovės tautų stambeldiškos kultūros istorinės liekanos, kuriomis šių dienų literatūrai sekti nėra reikalo, nebent imant temą, siužetą iš tos gadynės gyvenimo. Tat mūzų ir kitų dievių bei dievų vardų vartojimas yra tik anų laikų aprašomųjų, išsakomųjų dalykų vaizdavimo būdas.

4. Rašytojo, poeto mokslas ir išsilavinimas.

Kiekvienam žmogui, kuris kad ir kažin kokių gabumų vienoje kurioj meno srity turėtų, reikia turėti pakankami bendro mokslo. Neturėdamas mokslo, nemokėdamas savo gabumais tinkamai naudotis, nenudirbsi didžiū darbų. Tiktai mokytas, šviesaus proto, jautrios širdies ir prakilnios sielos žmogus gali savo kūriniiais parodyti savo talentą pilnoje jo esybėje ir galioje.

Menkas bus tokis rašytojas, kuris nebus plačiai apsiskaitęs, nemokės geografijos, istorijos, neturės reikalingo supratimo ir žinių iš paišybos, gamtos ir kitų dalykų. Jo rašiniuose nerasime tinkamai apdirbtos temos, siužetai iš žmonių gyvenimo bus labai paprasti, turinio maža. Dažniausia tai koki aprašymėliai, tai skysti, nutrintomis temomis eilėraščiai; nieko brandesnio, nieko naujo. Juose nerasime pavartota jokio istorinio prilyginimo, istorijos žiniomis papuoštų turinio vietelių, jokių geografijos, gamtos, fizikos žiniomis paremtų nusakymų, mokslinio vaizdinkumo, gilesnių minčių. Tokių rašytojų raštai neįdomūs, žmonės jiems menkos vertės teduoda ir meta skaitę.

Kiekvienas tat, ar jis iš prigimties būtų dailininkas, muzikas, skulptorius, poetas — pagrindinis mokslas reikalingas bendras menkiausiai keturių klasių, pakankamai vidurinės mokyklos mokslas. Yra, žinoma, gerai prasilavinusių ir savamokšlių. Paskui jau galima pasirinkti viena kuri specialinė mokslo ar meno šaka. Juk A. Mickevičius, Goethe, Miltonas, Šekspyras ir kiti jiems tolygūs davė pasauliui savo didžiū, puikiai apdirbtų, stebinančių kūrinių tik todėl, kad, šalę

įgimto talento, jaunystės karščio, jie turėjo išlavintą skonį ir mokslo, kurio įgijo mokyklose.

Kiekvienas gali įgyti mokslo, tik reikia turėti tvirtos valios, reikia pasirįžt siekti savo idealo ir eiti prie jo pasiskirtu lavinimos mokymos keliu, nes be mokslo nieks genijum netaps ir nesugebės savo kūriniais jungti, derinti realinio pasaulio su idealiniu ir nepasieks to tikslo, kurį jam Aukščiausiasis Kūrėjas-Dievas paskyrė.

“Žmonėms reikalinga ne talentų, bet idejų, siekimų, — sako Litton’as, — ne jėgų išpildymui, bet *valios prie darbo*”. Taip. Talentų daug kas turi, tik nemoka jo savyje pažinti, jo vertinti, nežino, kaip jis auklėti, kuriuo keliu reik eiti, neturi aiškaus tikslo, nežino kam gyvena, ko

turi siekti. Žmonėse jėgų yra pakankamai, tik jos reikia sužadinti, užkinkyti į darbą, reikia turėti tvirtos valios ir patvaros užsibrėžtasis darbas dirbti, reikia mokėti save prisiversti pasibrėžtojo tikslo siekti.

Lavindamas protą rašytojas, žinoma, neturi užmiršti sielos auklėjimo. Proto širdies ir sielos lavinimas turi eiti kartu. Kas lavina savyje tik protą vien mokslu teužsiimdamas, o užmiršta mena, tas bus visados vienašališkas, nepilnas žmogus, ir niekad neparagaus aukščiausių dvasios pasigėrėjimų. Sielos auklėjime daugiau sveria menas, dailė, negu mokslas.

(*Bus daugiau*).

J. Vaidevutis.

Darbas Veda Prie Tikslo.

(Taša. Žiūr. Nr. 8(154).

Tiesa, proto išsiplėtojimas, gabumas kai kurio gali būti šiek tiek ir didesnis, bet kad didžiausia bedugnė būtų tarp genijaus ir darbštumo, tai, tur būt, kiekvienas pripažins, jog nėra. Niutonas galėjo turėti didesnę protą, bet jo paklausus, kokiu būdu jis priėjo prie savo išvadų, atsakė: “Neperstojamu darbu”. Toliau jisai sako, kad pradėjęs kokią nors darbą, tol neatsitraukė nuo jo, kol tamsa, vėliau menka šviesa, nestodavo aiškia dienos šviesa, kol neatsakydavo, ko norėdama. Ir tikrai jisai, kaip ir daugelis kitų, pasižymėjo darbštumu ir pasirįžimu. Jo atilsys tebuvo tik darbo permaina. Štai jo žodžiai pasakyti Bentliui: “Jeiką padariau visuomenei gero, tai tik dėka darbštumo ir pasirįžimo”. Taip pat išsireiškia ir kitas garsus gamtininkas Kepleris: “Kaip sako Vergilijus: — garbė kyla jai garsėjant, taip buvo ir su manimi, nes bemažstant apie vieną dalyką, užeidavo mintys apie kitus ir tokiu būdu vertė dar labiau įsigilinti į interesuojantį dalyką”.

Taigi tos nepaprastos darbštumo ir pasirįžimo pasekmės verčia daugelį išminčių paklausti: ar tikrai geningumas yra kas tai įgimto? Voltairo nuomone, tik mažas skirtumas tėra tarp genialaus žmogaus ir paprastų gabumų. Bekarijas ir Reinholdsas net sako, kad visi žmonės gali būti poetomis, pamokslininkais, tapytojais ir tt. Lokas, Galveco ir Didro laikėsi tos nuomonės, kad visi žmonės vienodai yra genialūs ir ką vienas

gali nuveikti, tą pat ir kiti galėtų, nes juk mintijimo įstatai yra pas visus tie patys.

Na, bet griežtai užginčyti, kad geningumo, arba bent didesnio proto gabumo nėra, tai jau negalima. Juk kaip sau nori dirbk ir net žūk bedirbdamas, bet taip kurti, kaip Šekspyras, Mozartas, Bethovenas, Niutonas, Mykolas Angėlas — tai jau vargu kas begalės. Tačiau kad neperdidelis skirtumas yra tarp genijaus ir darbštumo, tai galima drąsiai sutikti. Bet genijus be darbštumo, tai jau visai neįmanomas, nors darbštumas ir be genialaus proto gali daug nuveikti.

Chemikas Daltonas visai nepripažino savo geningumo ir sakė, kad atsiekė tikslo tik dėka darbštumo ir prityrimo. Džonas Genteras va kaip nusako apie save: “Mano protas panašus bičių aviliui: nors išoriniai išrodo, kad jame viešpatauja sumišimas ir chaosas, bet ištikrųjų jame viešpatauja tvarka ir teisėtumas; jisai ima sau maisto iš geriausių gamtos gaminių”. Požiūrėję į didžiųjų žmonių biografijas, aiškiai matome, kad visi išradėjai, poetos, išminčiai, artistai ir kiti visų rūšių veikėjai atsiekė tikslo tik bedirbdami. Tai buvo vis žmonės, kuriems laikas buvo brangesnis už pinigus. Žmonės, padėjusieji augti kultūrai buvo ne tiek genijai, kiek vidutinių gabumų asmenys, kurie savo pasirįžimu viską pergalėjo.

Taigi svarbiausia yra žmoguje išauklėti, išplėtoti pamėgimą darbo; jei tai kartą įvykintai,

pasisekimas — užtikrintas. Turime kosmarkiausia įsikalti taisyklę, kad visa gyvenime atsiekiama tiktai — darbu. Ir ko tik negalima atsiekti darbu?! Tiktai dėka neperstojamo darbo nuo pat mažens Robertas Pil išvystė tuos nepaprastus, nors, ištikrųjų, labai vidutinius, gabumus, kurių pagelba buvo pirmaeilis Anglijos parlamento veikėjas. Esant dar vaiku, tėvas dažnai pasisodinavo jį ant kelių ir tada turėdavo ekspromtu pasakyti kokią nors prakalbą arba atkartoti girdėtą pamokslą. Išpradžių sunkiai ėjo, bet toliau taip išsilavino, kad visą pamokslą galėdavo atkartoti žodis į žodį. Ir tai buvo naudinga: niekas tiek negalėjo oponuoti, kaip jisai. Tačiau nė į galvą niekam neatėjo mintis, koku būdu, koku darbu tai buvo atsieкта.

Darbštumas daro stebūklus net menkiausiuose darbuose. Pažiūrėkite į tobulai griežiantį smuiku. Jums atrodo, kad begalo lengvai bėgioja smičius, linksta pirštai ir ta smuika taip maloniai verkia. Atrodo, kad visai lengvai galima likti geru muziku. Bet, ištikrųjų, kaip daug reikia laiko, darbo, energijos išaikvoti, kol tikru muziku lieki. Vienas jaunikaitis paklausė muziko, kiek laiko reikia, kad išmokus gerai griežti, tasai atsakė: “Dvidešimts metų po 12 valandų į dieną”. Ir tikrai reikia daug, labai daug kantrybės, kad nesudaužius tos smuikos, nes ji jokių būdu nenori pasiduoti mokinio pastangoms, nenori išduoti tonų. Jei matėte kuomet šokėją scenoje, tai ir labai, tur būt, gėrėjotės jos plastiškais puikiais judesiais, bet, tur būt, niekad nepamanėte, kokiais darbo vaisiais yra tie juūdesiai. Talioni, labai įžymi artistė, lavindavosi šokyje net kol apalpdavo ir tik tokiu būdu teturėjo pasisekimą.

Kiekvienas žmogus gyvena ateities viltimi. Nerasime, tur būt, nė vieno, kuris būtų dabartimi patenkintas. Nors, rodos, ir geriausiai gyventų, ir laimingiausias jau būtų, bet paklaustas visuomet atsakys, kad tikisi visados daugiau iš ateities. Po tiesai, tai ir labai gerai, nes jei žmonės žinotų ateitį, tai ne vienam pereitų noras darbuotis. O gi dabar — tikėdamasis ko nors atsiekti, kiekvienas stengiasi, kiek galėdamas, dirbti. Delto viltis gyvenime yra taip pat reikalinga, kaip ir darbštumas. Vienas išminčius pasakė: “Kaip aš galiu dirbti, jei neturiu vilties”.

Žmonėms, ypatingai dirbantiems visuomenės naudai, prisieina dirbti daug ir ilgai, dažnai be jokios vilties net pasisekimo ar užmokesnio. Jų sėjamos sėklos dažnai būna pridengtos stora ledo pluta ir dažnai atsitinka, kad kol tasai ledas ištirpsta, sėklos išsprogsta ir išduoda vaisių, patys lieka žemės nuosavybe. Ne visiems visuomenės veikėjams pasiseka sulaukti įsikūnijimo visų savo idėjų. Adomas Smitas pasėjo sėklas socialių

mokslių Glazgovo universitete, kur taip ilgai darbavosi, tačiau praėjo suviršum 70 metų, kol jo darbas buvo tinkamai įvertintas; o dar net ir ligi šioliai neišdavė visų vaisių, kurių galima iš jų laukti.

Vienu darbščiausiųjų ir labiausiai įsitikinusių ateitimi buvo inžinierius Keri. Jisai būdamas Indijoje naudojosi trimis permainingomis pagelbininkų, o jo atilsys tebuvo tik permaininga darbo. Jisai buvo batsiuvio sūnumi. Jo pagelbininkas buvo Jordas — dailidės sūnus ir Maršelis — audėjas. Jų triūsų buvo įtaisyta puiki kolegija Serompure, 16 puikių kolonijų; Bibliją išvertė į 16 vietinių tarmių. Visoje Indijoje žymu tų trijų įtaka. Keri niekad nesigėdijo savo kilimo. Kartą per pietus pas Indijos general-gubernatorių vienas karininkas, sėdintis netoli jo, paklausė gana garsiai savo kaimyno, ar tiesa, kad Keri kada tai buvęs batsiuviu. “Ne, ponas, — garsiai atsiliepė Keri, — buvau tik taisytoju senų batų”.

Jisai buvo pasirijęs siekti prie savo tikslo visomis jėgomis. Ryškiu pavyzdžiu gali būti kad ir šis nuotikis: būdamas dar vaiku, kartą lipo į medį ir krisdamas iš jo išsilaužė koją; turėjo išgulėti keletą savaičių; tačiau pirmutiniu darbu, kai pasveiko, buvo įlipti į tą patį medį. Tokią energiją ir pasirijimą turėjo ir vėliau. Dirbo ne savo naudai, bet žmonijos.

Filosofas Jungas sakydavo: “Kiekvienas žmogus gali tai padaryti, ką kiti daro”. Suprantama, kad jisai ir turėjo nenusileisti prieš jokiais kliūtis, sutinkamas gyvenime. Pasakoja, kad jam kartą tekę joti pirmą kartą su Berhlėju, puikiu jotininku; jo arklys lengvai peršoko per aukštą tvorą. Jungas ir panorą pasekti jį, bet bešokant nusivertė nuo arklio. Nieko nesakydamas užsėdo ir vėl — šoko; nelaimingai: nenusirito tik įsikabinęs į arklio karčius. Tačiau trečią kartą jau pergalėjo kliūtį. Iš pradžių, rodos, juokai, kad atsiekimui tokio menko tikslo aikvojamai tiek energijos, laiko, bet įsigilinus pasirodo, kad tai visai ne juokai. Maža bus naudos iš to, kuris sutikęs tokią menką kliūtį pasakys, kad nieko nenaudos ją pergalėdamas. Klystama. Bus pasinaudota daug ir labai daug. Įgausi daugiau energijos, pasirijimo, o jei tos menkos kliūtis nestengsi pergalėti, tai sutikęs didesnę tikrai ir visai nosį nuleisi ir nesistengsi net mėginti pergalėti.

Gal esate girdėję apie totorių vadą Timūrą, kuris kantrumo mokėsi žiūrėdamas į lėtą voro darbą mezgant savo tinklą. Štai, kaip pasakoja apie vieną savo nuotikį Amerikos ornitologas O-diubonas. “Aš turėjau virš 200 paveikslų, kurie kartą mane vos nepriverstė mesti tyrinėjimus iš ornitologijos. Tačiau pasirijimas priverčia žmo-

DR. KAZYS PAKŠTAS IR ONA PAKŠTIENĖ (VASILAITĖ).

Dr. Kazys Pakštas 1923 metų pavasarį Šveicarijoje, Fribourgo universitete, baigė aukštą mokslą įgydamas Politinių Mokslų ir Naturalės Filosofijos Daktaro laipsnį.

Ona Vasilaitė (Pakštienė) ten pat, Fribourge, studijavo anglų ir prancūzų literatūrą, o diplomą tos šakos įgijo Grenoble universitete, Prancūzijoje.

Šį pavasarį Dr. K. Pakštas ir Ona Vasilaitė vedė. Dabar atvažiavus Chicagon, Dr. Kazys Pakštas užėmė "Draugo" redaktoriaus vietą.

Ponai Pakštai yra ir Vyčiams žymiai pasidarbavę. Kas neatmena Kazio Pakšto, kaip pirmojo "Vyčio" Redaktoriaus, Vyčių kuopų organizatoriaus, kalbėtojo, darbuotojo. Ona Pakštienė (Vasilaitė) yra buvus 26 kp. Worcester, Mass. pirmininke ir pačiomis sunkiausiomis tos kuopos gyvavimo dienomis vadovavus jos darbuotei.

Jaunai porai linkime daug laimės ir pasisekimo!

Ilgiausių metų!

gų pergalėti tokias kliūtis, kurios iš pirmo karto pasirodo neįveikiamos. Vieną kartą iš gyvenamojo kaimo Kentuki valstijoje reikėjo man išvažiuoti į Filadelfiją. Išvažiuodamas peržiūrėjau savo piešinius, atsargiai sudėjau į medinę dėžę ir pavedžiau vieno giminaičio globai, prašydamas, kaip galint geriau, saugoti juos. Kelionėje išbuvau keletą mėnesių. Sugrįžęs patyriau, kad mano turto sandėlyje apsigyveno pora žiurkių su didele šeima. Iš mano piešinių teliko tik tai skutai. Tai labai paveikė į manę. Likau, kaip

nesavėje. Apėmė tokia apatija prie visko, kad neįsivėčiau net gyvenimo. Tačiau stiprus organizmas visa pergalėjo ir mano jėgos atsigavo. pasveikęs paėmiau šautuvą, paišelį, užrašų knygas ir ištraukiau į mišką, kaip niekur nieko nebuvus. Man net malonu buvo, kaip pastebėjau didelę pažangą. Pirmutiniai pratimai daug gelbėjo ir kiti paišiniai jau buvo daug tobulesni. Nepraėjo nė trys metai, kai mano kolekcija vėl pasipildė".

Veik toks pat nutikimas įvyko ir su J. Niutonu. Kambarinis šuniukas pavertė žvakę ant rašomojo stalo ir į vieną akimirką sudegė daugelio metų darbo vaisiai — visi matematiškai išskaičiavimai. Pasakoja, kad tai jį įvarę į toki nusiminimą, kad aplinkiniai bijojo, kad neišeitų iš proto. Tačiau pergalėjęs save ir vėl ėmėsi darbo net tobuliau dar atliko tuos pačius išskaičiavimus.

Karleilio rankraštį „Prancūzų revoliucija“ ir toks pat likimas sutiko. Rankraštį davė perskaityti vienam draugui; per to neapsižiūrėjimą pateko ant grindų. Autorius jau norėdamas paduoti spaudai nusiuntė rankraščio. Pradėjo ieškoti — veltui. Pasirodė, kad tarnai išlavė drauge su kitomis nereikalingomis popieromis ir sukūreno. Toks buvo atsakymas. Suprantama, ką galėjo pajusti autorius. Tačiau kito nieko nebeliko, kaip tik vėl sėdus prie darbo išnaujo viską atlikti. Juodraščio neturėjo, delto teko visus faktus, išsireiškimus, jau senai pamirštus, ieškoti atmintyje. Pirmą kartą berašydamas jautė tik malonumą, o antrą kartą — buvo tikra kankynė. Bet dirbo be atilsio ir pabaigė darbą tokiose aplinkybėse, kad retas tebūtų galėjęs tai padaryti.

Tokį pasiryžimą atsiekti siekiamo tikslo matome daugybėje įžymių išradėjų — mokslo vyrų. Stepensonas jaunuoliams dažnai sakydavo: „Sekite mano pavyzdį — būkite pasiryžę visas kliūtis pergalėti“. Jisai betobulindamas savo lokomotivą dirbo apie 15 metų, kol paleido į darbą. Votas garinę mašiną dirbo 30 metų. Ir ne tik išradimuose matome tokį pasiryžimą, bet ir visose mokslo šakose. Įdomiausiu pavyzdžiu gal bus istorija Ninevijos kasinėjimų ir atradimas būdo perskaityti dantyrąštį — kuris visai jau nevertojamas nuo Aleksandro Makedoniečio gadynės.

Jaunas Raulisonas tarnaujantis Indijos kariuomenėje, būdamas Kermanšahe, Persijoje, pastebėjo senovinius dantyrąščius, miesto apylinkėse esančių senovės paminklų. Tie paminklai taip buvo seni, kad apie juos nieko nebuvo žinoma. Raulisonas tuos parašus nukopijavo. Tarpe tų parašų buvo vienas labai panašus į parašą esantį Bagistuno uoloje. Toje uoloje, pakilusioje nuo žemės paviršiaus keletą šimtų metrų yra parašai trimis kalbomis: persų, skifų ir asirų. Sulygindamas žinomą su nežinomu, užsilikusį su pranykusiais jisai išlengvo išmoko skaityti dantyrąščius ir net pasisekė sutaisyti abėcėlę. Ligi to laiko nė vienas orientalistas neturėjo net supratimo apie tą raštą. Kopijas nusiuntė į Angliją mokslininkams. Tačiau niekas negalėjo patikrinti jo vertimus, delto visos kopijos buvo perduotos Norisui, seniau ir tyrinėjusiam Azijos paminklus. Jisai buvo gana gerai susipažinęs su

senoviniais parašais, nors ir ne su dantyrąščiais ir tuo atrado netikslumą tose kopijose. Sužinojęs Raulisonas patikrino ir sužinojo, kad Noriso būta tiesa. Nuo to laiko dantyrąščių tyrinėjimas greitai ėjo pirmyn.

Bet kad tyrimai dviejų savamokslių turėtų svarbos, reikėjo daugiau medžiagos. Tai atėjo pagalbon kitas mažamokslis — O. Lajjardas. Sunku net tikėti, kad tie trys žmonės, taip tolymi nuo tikro mokslo galėjo atrasti išnykusią kalbą, ištyrinėti paslaptinę Babilono istoriją. O vienok tai tikra tiesa. Lajjardas būdamas 22 metų keliavo rytuose ir panorą aplankyti Eufrato šalis. Su vienu tik draugu leidosi į tą šalį pasitikėdamas savomis jėgomis. Savo mandagumu, mokėjimu apsieiti su žmonėmis, perėina per dvi kariaujančias tarp savęs tautas ir po keletos metų, veik be jokių lėšų, bet užtai turėdamas nepaprastą energiją, kantrybę, norą atradimų surenka didelę daugybę istorinių turtų, kokių dar niekas pasaulyje nebuvo surinkęs. Ta kolekcija dabar randasi Britanijos muzėjū. Ant tų paminklų buvo rasta labai įdomūs istoriniai faktai, įvykusieji 3000 ir daugiau metų atgal. Istorija tų nepaprastų paminklų parašyta jo paties veikale „Ninevijos paminklai“. Jau pati ta istorija yra pavyzdžiu, ko atsiekiama darbštumu ir pasiryžimu. Tai paliūdią ir Bintonas, sakydamas, kad: „genijus — tai kantrybė“. Jisai yra garsus gamtininkas, tačiau jaunystėje skaitėsi menkų gabumų. Jisai labai lėtai sugaudavo kokią mintį, protas labai menkai tesiplėtojo. Jau nuo mažens buvo tinginys, o kadangi buvo gana turtingas, tai ir nesitikėjo nieko gera iš jo. Niekas tuomet nepamanė, kad pames tinginystę ir liks tokiu mokslininku. Skaitydamas laiką didžiausiu turtu pasiryžo anksti keltis. Tačiau tai buvo sunkiai įvykdoma, ir niekaip negalėjo savęs priversti atsikelti reikiamu laiku. Matydamas, kad jau nestengs pergalėti savo palinkimo prašo prikelti tarno, pasižadėdamas mokėti po 6 frankus, jei prikels iki 6 ryto. Išpradžių keliamas griebdavosi gudrumo: sakydavo, kad sergąs, apsimedavo smarkiai pykstąs ir p., o atsikėlęs vėl bausdavo tarną, kodėl neprikėlė. Galų gale tarnas tikrai pasiryžo uždirbti 6 frankus ir pradėjo jį kelti, kaip mokėdamas. Vieną rytą labai tingėjo kelti. Tarnas, matydamas, kad negalės prikelti nutraukė antklodę nuo jo ir paliejo ašotį šalto vandens. Tai labai pagelbėjo. Nuo to laiko tarnas dažnai pasinaudodavo ta priemone ir neveltui sakoma, kad jo dėka Bintonas parašė keletos tomų „Gamtos istorija“.

Per 40 metų jisai dirbo nuo 9 ligi 2, po pietų, o vakare nuo 5 ligi 9. Jo darbai taip ilgai tęsėsi ir buvo sutvarkyti, kad panašus sutvarky-

mas valandų liko jo įpročiu. Jo biografas sako: "Jisai privalo dirbti, nes tik darbas tesuteikia jam malonumo. Jau visai pasenęs, o vis neliovė dirbęs ir dar tikėjosi keletą metų padirbėsias". Buvo labai darbštus, niekad nenubosdavo taisyti savo veikalų, už tai jo mintys išreikštos puikia, skambia literatūros kalba. Veikalą "Gamtos laikotarpiai" perrašė 11 kartų, ir dirbo 50 metų prie to veikalo. Buvo labai punktualus. Jo nuomone netvarkingas, nepunktualus genijus netenka trijų ketvirtųjų ($\frac{3}{4}$) savo jėgos. Pasisekimas jo veikalų yra vaisiumi begalinio darbštumo. Buvo tvirtai įsitikinęs, kad genijus yra vaisiumi neperstojančios atydos, atkreiptos į kokį nors tam tikrą dalyką. Iš pradžių pajusdavo didelį pailsimą berašant pirmutinius savo veikalus ir dažnai turėjo versti prisiversti prie darbo, tačiau nemetė ir daugelį kartų grįždavo prie tų pačių rankraščių juos taisydamas. Apdirbdavo juos net tada, kai būdavo privesti ligi tobulybės. Galų gale apgalėjo nuilsimą ir pradėjo jausti pasitenkinimą taisydamas savo kūrinis. O tačiau tuo laiku buvo kankinamas viena sunkiausiųjų žmogaus organizmo ligų, bet nieko nepaisydamas dirbo, siekė užbrėžto tikslo.

(*Bus daugiau*).

V. Stonis.

VAKARĄ.

Ežeras ilsis. Jo šaltą krūtinę
Pilnatis mėnuo pro šilą bučiuoja;
Krūmuos lakštutės jautriai šnekučiuoja,
Tilsta artojų daina paskutinė.

Mūsų laivelis iš lengvo liūliuoja,
Mėnuo jam auksina kelią žvaigždėta..
Cit, nuskambėjo giesmė negirdėta.
Girios gal verkia, ar deivės dejuoja?

Ne, ne giruzėms tai ašaros krinta,
Ir ne dejuodamos deivės tai plauko:
Grįžta nuvargus sesutė iš lauko,

Veržias daina jai krūtinėj nupinta,
Ji sužavėjo ir sodžių ir šilą,
Jai suskambėjus, pasaulis nutyla...

Iš "Ašarėlės".

Pr. Genys.

ŽEMAIČIO BERNELIO MEILĖ.

Dar neužaugo žirgelis mano,
neturiu balno, nei kamanėlių;

sudie, tėveli, sudie, močiutė,
aš josiu svietai ieškot laimuzės...

Žemaičių žemėj, tarp žalių girių,
pas seną tėvą graži dukrelė
vargelį vargsta, dainelę traukia,
giras senąsias iš miego kelia.

Užauk, žirgeli, užauk, bėrasis,
aš pirsniu balną ir kamanėles,
ir skrisim kloniais ir žaliom pievom
pas seną tėvą gražios dukrelės...

Sakyk, mergužė, žali rūtelė,
ar būsi mano, ar kitą myli?
Širdis ko liūdi — nelaukei manęs?
Kitam žadėjai? Aš laikiu... tyli?

Pas seną tėvą jauna dukrelė
senai už kito jau ištekėjo..
O žirge mano, drauge brangusis,
kur laimė mano, kur taip žibėjo?

Kalnėnai, 28. XII. 23.

Jurgis Daina.

MANO TĖVYNĖ.

(Iš "Gegužinės").

Per amžius laimės kupina,
Mano brangi, miela šalėlė;
Nes dvasioj josios dyvina
Ir nesuprantama yr' galė!..

Čia žmonės kelias su daina,
Į darbą eidami dainuoja,
Ir sunkiai dirbant nei viena
Graudžiai širdis neaimanuoja!

Ir vardą gražų ši šalis,
Nuo Praamžio sau skirtą turi.
Skardžiai pasauly skamba jis,
Kaip josios sūnūs susibūrę,
Ramdyti ima skriaudikus,
Ir klot lavonais jų laukus...

Gražus jos vardas — *Lietuva!* —
Šalis dainų, šalis palaimos,
Nuo priešų likusi gyva
Apsamanojusiuose kaimuos!..

12 m. 1919 m.

Makrickai.

M. Ordincevo.

Paslaptis Šiaurinio Kuoro.

(Viduramžių novelė).

Vertė J. Vaidevutis.

I.

Senas Kventinas iš Yorkgeimo lygumos balsiai susijuokė ir trinktelėjęs į žemę sunkiu saidoku, tarė:

— Neginčinu, kaimyne, neginčinu, bet vis delto niekas manęs neįtikys, kad drąsumas ir aky-lumas tų išsifrantinusių vaikėzų būtų tiek ver-tas, kiek jų šarvai ir auksuoti pentinai.

Storas ir malonus flamandų audeklais pirklys, stovintis šale, mandagiai išklausė senuko ir nedrąsiai atkirto...

— Žinoma, Kventinai, aš nedaug suprantu kautynėse, gatvių triukšmuose ir panašiuose didi-kų pasilinksminimuose, bet mano nuomone, va, tasai jotininkas juodais šarvais ir išrūdijusiais taškais skyde...

— Išrūdijusiais taškais!.. nusijuokė šaulys Kventinas, — penkios kraujo širdys skyde, o ne išrūdiję taškai! Man tasai ženklas truputį jau pažįstamas... Kai kariavome Danijoje, mano būrys, t. y. būrys, kuriame tada kariavau, stovėjo negli-oje dauboje ir senas Edvardas, kaip dabar pa-menu, dar sakė...

— Primenu, Kventinai, — nedrąsiai perkirto jį storasis pirklys, — kad jau man apie tai, rodos, pasakojai, ir, jei neklystu, tai nemažiau aštuonių kartų... Taip, kaip tik aštuonis kartus... nė dau-giau nė mažiau... Pirmą kartą kai...

— Na, na, tik jau nepradėk išskaičiuoti, — noriai ir taip tikiu, o dabar klausyk: šaukliai (geroldai) skelbia kautynių karalienės vardu. Nu-tilk, po galais, ir duok man klausyti!

Pirklys, matyt, nė trupučio neužsigavo tuo žiauriu užrikimu, ir pasinaudodamas tuo, kad aukštas šaulys atsistojo pirštų galais ir ištiesė kaklą, mėgino pralysti pro pažastį arčiau prie vir-vės supančios aikštės, kurioje turėjo prasidėti jo-tininkų (riterių) kautynės. Mėginimas nusisekė ir jisai, nusitvėręs už virvės, kad neatitrauktų at-gal, puikiai galėjo matyti visą aikštę.

Kol kas ji buvo tuščia, ir rusvas smėlis, tirš-tai dengiąs ją, išrodė milžinišku kilimu, apie ku-rį buvo prisikimšę žmonių nekantriai laukiančių pradžios. Bet štai nuo aukščiausios tribūnos, pa-darytos garbingoms ponioms ir jų palydovams, atsiskyrė du žmonės spalvuotais apsiaustais ir lygiais žingsniais nuėjo į atskiras šalis.

Po kiekvienų dešimts penkiolikos žingsnių sustodami pakeldavo į viršų ženklus, apipintus kas-piniais, balsiai kalbėjo keletą žodžių. Žmonės at-siliepdavo šimtais linksmy balsų, ir vėl viskas nu-rimdavo lig sekančio šauklių sustojimo tuščioje aikštėje...

Storulis ir gi pasikėlė, laikydamasis už vir-vės, ir, kiek galėdamas, tiesė savo trumpą kaklą; bet abu šaukliai dar buvo gana toli, kai keno tai griausmingas balsas kurtinančiai suskambėjo už jo nugaros:

— Helė Mak—Douglas... Lai gyvuoja Helė!

Ir nespėjo dar garbingasai pirklys suprasti iš kurios pusės apturėjo tokį išgastį, kai sunki ranka jo draugo iš Yorkgeimo nukrito ant pečių.

— Ar nesakiau, storasai apgavike, — tarė šaulys, bet jau paprastu, žmonišku, balsu, — ar nesakiau tau, kad išrinks Helę?..

— Žinoma, žinoma, Kventinai, bet man rodo-si, sakei būsią išrinkta visai kita, ir net..

— Nutilk, nelaimingasai, nes šiaip, prisie-kiu šv. Jokūbu, aš tamstą nutraukšiu nuo vir-vės... Žiūrėk geriau, — jotininkai jau aikštėje, — ir šaulys, nustūmęs porą artymesniųjų kaimynų, atsistojo šale raudonveidžio pirklio.

Priešinguose galuose pailgo rato, apriboto virve, tikrai, pasirodė eilės jotininkų apkaltų bliz-gančiais šarvais; rankose turėjo ilgas ir sunkias ietis; skydai kabėjo prie balnų ir dengė kiekvie-no kairiąją koją, o ženklai skyduose vėrė akis įvairumu spalvų.

Išsiūtos šilkais poponos dengė plienines krū-tines jų žirgų, kurie dabar karščiausiai prieš ko-vą, žvengė ir dairėsi į šalis. Šalmai visų buvo už-leisti, ir išrodė į dėžę, kurioje buvo jotininko gal-va, ir tik skydų paveikslais tebuvo galima atskir-ti vienas nuo kito...

— Žiūrėk, žiūrėk, kaimyne, — va, tavasis su išrūdijusiais taškais priekyje visų. Vadinas, pir-mutinis kovos; tik su kuo?..

Storulis sukosi į priešingą pusę, kad pama-čius kas ten pryšakyje, bet šaulys tai pirma pa-darė.

— Nesinori tikėti, — tęsė jisai žvilgterėjęs į tą pusę ir, matyt, nė trupučio neabejodamas tikrumui to, ką pamatė: — iš viso tik du svetim-taučiai, o kaujasi. Lyg tai nebūtų buvę galima atlikti namieje?.. Nematytas dalykas, kaimyne.

Lai aš negrišiu į Yorkgeimą, jei teko kada nors matyti ką panašaus nuo laiko, kaip išmokau laikyti kilpinę rankose.

— O ar neapsirinki, Kventinai, kad tasai juodasis jotininkas yra svetimtautis? Juk nematai jo skydo...

— Skydo, žinoma, nematau, bet matau šarvus, o tokius tedirba tik milaniečiai. Ir, ar matai, kaimyne, abiejų panašūs, kaip du gabalai supuvusio audeklo iš tamstos krautuvės?

— Iš mano krautuvės?.. — piktai suriko pirklys, bet tuo laiku suaidėjo skardus trimito balsas, žmonės sujudėjo, ties šveutės karalienės palapine suplevėsavo vėliava; abu jotininkai pakėlė savo ietis Helės Mak-Duglaso garbei; o nuleidę jas suspaudė pentiniais žirgus ir pasileido priešais...

Aikštės viduryje, pas žemą, iš paprasto audeklo pertvarą, priešai susimušė. Skardžiai, trumpai suzvangėjo bukos ietys nusprūdusios nuo sunkių šarvų; vos matomai sujudėjo abu priešu, bet nė vienas neiškrito ir sugrėžę įsikarščiavusius arklius, žingsniu grįžo į savo vietas.

Ginklanešiai paėmę jėtis padavė kitas ir davus ženklą vėl pavarė arklius.

Nejudėdamas, lyg suaugęs su savo keturkoju draugu, lėkė prieš priešą jotininkas išrūdijusiais taškais skyde. Žemės lėkė iš po žirgo pasagų, nejudanti ietis rodė tiesiai į krūtinę priešais atlekančio smėlio debesyse jotininko.

Toj pačioj vietoj vėl abu susitiko ir garsiai supoškėjus nulūžo viena ietis; suzvangėjus krito kita į šarvus ir giliai įlindo į juos... Giliai įlindus į žemę pirmutinėms žirgų kojoms, tie sustojo, o vienas jotininkas, išmuštas iš balno, gulėjo ant smėlio plačiai išskėtęs rankas, antras laikėsi už balno pryšakio ir stengėsi pasiliuosuoti nuo priešininko ieties, per šarvus įlindusios į petį...

Tai matė visi ir piktumo šauksmas suskambėjo minioje.

— Laimėjo išrūdijusiais taškais, kaimyne, bet prisiėkiu šv. Jokūbu, tasai kovėsi su tikra karo ietimi!.. Ji turėjo smailų galą, — ir tais žodžiais Kventinas peršokęs per virvę puolė į imtynių vietą, kur susirinko kelios dešimtys įsikarščiausių ir susijaudinusių žmonių..

II.

Vos kelios dienos tepraėjo nuo kautynių, su rengtų prie Dublino Vartų, kur buvo taip niekšiskai sužeistas Danų jotininkas Friderikas Ingoletas, bet jau daug vandenių nutekėjo nuo to laiko...

Kai minia, apsupusi alpstantį nugalėtoją pirmoje jotininkų imtynėje, persitikrino, kad gydytojas jau išėmė ieties smaigalį iš perdurtų šarvų ir išplovęs perrišo gilią žaizdą, tai jos prijauti-

mas išsireiškė tuo, kad pareikalavo dar prieš kautynių galą išduoti laimėjimo vainiką.

Tasai reikalavimas nesutiko su senovės papročiais, kurie sakė, kad dovanos teišduodamos tik gale, bet kai nuo sužeistojo nuėmė kaupoką, ir jisai priėjo karalienės sostą, tai tėvas pažiūrėjęs į gražų ir atvirą jaunikaičio veidą, sušnabzdėjo kaž ką gražuolei Helei į ausį ir toji pakilusi uždėjo gėlių vainiką ant jo tamsių plaukų. Milžiniškas plojimas ir minios šaukimas sutiko nugalėtoją, o kai tribūnas truputį nutilo, senelis Mak-Duglasas ištiesęs jam ranką tarė:

— Vardu čia susirinkusių jotininkų ir paprastos liaudies išreiškiu pasigailėjimo dėlei to nelaimingo įvykio, kurio auka tamsta likai; su džiaugsmu sutiksiu tamstą savo pilyje, kur rasi ramumą ir taip reikalingą poilsį... Be to, su džiaugsmu galiu pasakyti, kad jotininkas, taip niekšiskai sužeidęs tamstą, svetimtautis, taigi gėda to darbo neturi tekti skotams... Tik kur jisai? Aikštėje nematyt...

Tik tais žodžiais visi atsiminė apie nugalėtoją, kuris nejudėdamas gulėjo ant smėlio, kai minia įsiveržė į aikštę. Dabar jau jo tikrai nebuvo; atsigavęs ir pasinaudojęs tuom, kad visų domė buvo atkreipta į jo nukentėjusį priešą, tur būt, nuslinko kiek į šalį, o ten jo ginklanešiai padėjo atsistoti ant kojų ir visai pasišalino iš aikštės.

Veltui ieškojo, o ir ieškoti nelabai kas norėjo ir delto niekšo jotininko vardas liko niekam nežinomas.

Kautynės tęsėsi, o joms pasibaigus Friderikas Ingoletas prisidėjo prie nedidelio būrelio sargų ir tarnų Mak-Duglaso ir kartu su svečių karaliene ir jos senuku tėvu nukeliavo į kalnus, į jų niaura ir neprieinamą pilį...

Dabar jau jisai kelinta diena vaikšto su baltplauke gražuole Hele po aukštas pilies sienas ir pasakoja jai apie tolimas šalis, kur buvo, apie kovas, kuriose dalyvavo. Mergaitė domei klausosi tu pasakojimų mandagaus jotininko, taip nepanašaus į gerus, bet šiurkščius skotus, ir jausmas, kurį pirmą kartą pajuto, kai iš po šarvų pamatė išbalusį veidą, nesulaikomai augo ir tvirtėjo, o galiausiai, liko tuo galingu jausmu, kuris vienus verčia atlikti milžiniškus darbus, o kitus — niekšiskiausius žmonėms žinomus darbus.

Friderikas Ingoletas, kaip vyras, geriau slėpė gimstančią jo širdyje meilę, bet atėjo diena, kad jau ir jis nemokėjo tylėti, ir ta diena buvo laimingiausia abiejų gyvenime.

— Sakyk man, mielas! — kalbėjo Helė, vaikščiodama su juo aukštomis pilies sienomis, nuo kurių matėsi viršūnės žalių kalnų ir sidabriniai upokšniai nykstantys giliose lygumose. —

Sakyk, ar nemanei, kas galėtų būti tasai niekšas ir žiaurus jotininkas?..

— Maniau ir — gėda prisipažinti, — veik esu įsitikinęs, kad kovėsi su manim sūnus mano tetos, mano pusbroliis... Iš visų giminių tik mudu telikova, bet likimui norint, aš likau jam nenkenčiamu: — mirdamas mano senelis pavedė man savo giminės sodybas, bet nedavė teisės su kuo nors dalytis jas ir tik po mano mirčiai visa tai teks tam broliui...

Ir tasai nelaimingasai ieško dabar tavo mirties! — suriko baugiai Helė.

— Taip, brangioji, ne kartą jau sutikau ją!.. Atmenu, tą dieną, kai numirė senelis, aš apsiginklavęs tiktai trumpučiu kardu, grįžau į savo pilį iš medžioklės ir tik prijojus prie tankių krūmų netoli vartų, kai pro ausis prazvimbė alebarda... Užpuolikas nepataikė, o antrą kartą jau nespėjo užsimoti, — pagriebiau kardą ir jisai likosi gulėti prie kelio negyvas. Jo kišenuose rado aukso, o apsirėdęs buvo brolio spalvomis...

Jauno jotininko ni aukėsi šviesus veidas ir nutilo užplaukus srovei sunkių minčių, o Helė, matydama, kad jį kankina tie klausimai, pradėjo kitą kalbą.

Taip slinko diena po dienai, žaizda pradėjo užgyti, ir Friderikas Ingoletas nusiminęs mąstė, kad jau greitai reikės persiskirti jei ir nevisam laikui, tai bent ilgam, nes senis Mak-Duglasas neatiduos savo vienturtės niekam, keno vardas dar neapdainuotas jotininkų dainose. Reikėjo grįžti į žemyną ir ten užkariauti teisę gavimui gražuolės Helės...

Bet likimas kitaip lėmė...

Vieną šviesią saulėtą dieną, kai abu buvo šiauriniame kuore ir jauna mergaitė apvadžiojo jos mylimojo šešėlį, — kur tai žemai, prie gilaus grovio nuskambėjo garsi trelė karo trimito. Tai buvo šaulys atjojęs pranešti pilies gyventojams, kad keletas turtingųjų lordų rengiasi žygiuoti į kraštą priklausantį seneliui Mak-Duglasui...

Helės tėvas liepė įleisti pasiuntinį į pilį ir tenai apsuptas namiškiais išdidžiai išklausė išsaukimo, ir iš jo veido negalima buvo sakyti, kad širdis smarkiai skaudėjo. Baisiomis nelaimėmis grąsė užplūdimas jotininkų būrių, apkaltų šarvais, prieš kuriuos bejėgės buvo skotų vilyčios, ir tiktai sunkūs kardai tebuvo baisyti įrankiu mokačiosiose rankose. Bet kartais nebuvo galima kitaip kautis, kaip tik suėjus artyn, ir suprasdamas tai senelis lig kraujo kandžiojo lūpas, nors paviršutiniai ir išrodė ramus...

Taip pat laikėsi ir kiti pilies gyventojai, ir šauklis su pagarba žiūrėjo į jų ramius veidus, kuriuose nesimatė nė trupučio baimės dėlei tų

įvykių, kurie turėjo greitai atsitikti... Išklausęs Mak-Duglaso išdidaus atsako, jisai jau pasukęs žirgą rengėsi joti, kaip staiga svetimtautis jotininkas pasikėlęs iš vietos žengė keletą žingsnių prie jo.

— Kai sugrįši, mano mielas, prie siuntu-siųjų tave, — tarė jisai garsiai ir aiškiai, svetimtautišku akcentu, — pasakyk, kad Friderikas Ingoletas, danų jotininkas, meta savo pirštinę kiekvienam norinčiam ją paimti, kad kautis pėkšti, ar raiti, kardais, ar ietimis... Aš kausiuosi prieš jus su šiais žmonėmis, — tylėdamas nusilenkė į kalnėnų pusę, kurie su neslepiamu džiaugsmu dabar žiūrėjo į jį...

— Bet tamsta perdaug statai į pavojų save, — perkirto jį tėvas gražuolės Helės. — Geriau būtų...

— Bet noriu gauti dar daugiau, — pertraukė senelį. — Šiandien užsidedu savo šarvus ir užleidžiu šalną, kurio nepakelsiu, kol sugrįšiu laimėtoju, arba krisiu šiuose kalnuose. Ir jei Dangui tinkama, kad įvyktų pirma, tai šį šalną tepakelsiu tą valandėlę, kai tamstos duktė liks mano moterimi. Sutinkate, ir aš einu...

Mak-Duglasas pažvelgė į jį, paskui į nuraudusią Helę, nusišypsojo ir garsiai tarė:

— Lai būna taip... Ir jei tinkama Dievui, tai tamsta, jotininke, išpildęs visus tuos įžadus liksi vyru mano duktės Helės ir mano sūnumi, kuriuo turėsiu teisės didžiutis...

III.

Prie kranto nedidelio, bet sraunaus upelio, tekančio gilioje dauboje, kur dabar susirinko visi galintys nešioti ginklą abiejų klanų, buvo gyva ir triukšminga. Iš visų pusių lėkė balsai, bildešis kūjų į geležį. Tarpe palapinių, pridengtų nesenai kirstomis ažuolų šakomis, šen ir ten bėgiojo skotų šauliai savo didžiuliais saidokais, ėjo kardininkai, abiem rankom laikydami savo bočių, senovės milžinų, įrankį — taip milžiniški buvo tie kardai, bet paprasto kalbėsio, ar draugiško ginčijimosi, nebuvo girdėti.

Rengėsi kovai, kurios laukė rytą ir delto visi rūpinosi tik apie tai, kad ginklai būtų tvarkoje ir rūpestingai taisė mažiausius netobulumus, pastebėtus po ilgų tyrinėjimų.

Išimtimi tebuvo gyventojai tik atskirai stovinčios palapinės: ginklų skambėsio čia nebuvo girdima ir balsai dviejų žmonių, buvusių joje, skambėjo ramiai ir lygiai, tartum, paprastam kalbesy...

— Taip, tamsta, panašumas didelis, aš nebūčiau Kventinų, šauliu ir Yorkgeimo, jei įšaj nepanašus.

— Negaliu tamstai prieštarauti, Kventinai, — atsakė užsimastęs Friderikas Ingoletas, svajojančiai bežiūrėdamas į laužo ugnį. — Gana puikiai pažįstu tą jotininką, ir kad mudu panašūs, kaip du lašai vandens... Nesuprantu tik, kada jį galėjai matyti.

— Du kartus... Lygiai du kartus mačiau.

— Net taip...

— Tikrai, milordai... Pirmą kartą, kai tams-ta sėdėdamas balne, stengeisi ištraukti iš šarvų ieties galą, o arklininkas, ar burtininkas, nežinau, kaip vadina tuos ponelius apvaliais stiklais ant nosies, rengė savo peilius ir vašiukus... Negalėdamas niekuom tamstai pagelbėti, aš pažiūrėjau po šalmu gulinčio jotininko ir, tiesą sakant, pusėtinaai nustebau... O antrą kartą teko matyti šiandien...

— Šiandien! — riktelėjo jaunas jotininkas pašokdamas iš vietos.

— Taip, ši rytą, kai anglai norėjo paerzinti mus. Aš tada stovėjau ten, pagiryje su kitais šauliais... Žiūriu — pas juos išėjo pirmyn keletas jotininkų su skydais ir šarvais ir pradėjo ką tai šaukti, — žodžių negalima buvo suprasti; paskui ištraukę kardus ėmė mosuoti. Kas tai paleido vilyčią, kuri atsimušė į skydą, sužvangėjo ir viskas... Matydami, kad mus įpykinti netaip lengva, sėdo ant arklių ir paspaudę pasileido tiesiai prie mūs. Tai jau buvo nepanašu į juokus. Prisileidę artyn apie pusšimtį žingsnių, sutikome vilyčiomis, ir visi pasuko atgal... Tiktai vienas jotininkas, kuris jojo pirmiausia, negalėjo sulaikyti arklio ir užjojo mane. Metęs saidoką ir kardą, griebiau per ietį, kurią ir nukirtau; būtu ir žirgas likęs be kojų, kad ne krūtinės šarvai... Taigi tasai jotininkas ir buvo tasai pat, — bebėgant atgal, spėjau gerai įžiūrėti jo šarvus...

— Nuostabu, — juk jisai svetimtautis.

— Pastebėsiu, kad tamsta ir ne kalnėnas, o rytoj kausies su mumis iš vieno.

— Taip, bet tai darau visai dėl kitų priežasčių.

— O jisai delto, kad tamsta turi tas priežastis...

— Tai yra, nori pasakyti, kad prisidėjo prie anglų delto, kad susitikus su manim kovoje?..

— Taigi! Žmogus, kovojantis kautynėse kariška ietimi, vargiai stos kovon iš pamėgimo.

— Gerai, bet iš kur sužinojo, kad aš čia esu?

— Nuo paties. Nuo tamstos sužinojo ir taj, kad neatsidengsi veido, nors mano nuomone ir nelabai paranku taip kalbėtis.

— O tai juk tiesa, Kventinai, — jam galėjo pasakyt tasai šaulys.

— Aš visuomet tiesą sakau, — padidino savo mandagumą patenkintas šaulys. Ir, prisiekį šv.

Jokūbu, būdamas tamstos vietoje ir turėdamas tokį priešininką, negalėčiau ramiai miegoti, kol nepamatyčiau jo ant kartuvių ar kitoje, jam tinkančioje vietoje... Turint tamstos veidą, žinant visus planus, o nepasinaudot tuo, tai išrodytu man nuostabiai! Ir aš stebiuosi tamstos ramumu!..

Patenkintas, kad gali sutrumpinti vakarą pasikalbėjimu, šaulys dar negreitai būtų nustojęs protauti, bet Friderikas Ingoletas nustojo atskatinėti į klausimus ir kalba nutrūko.

Naktis, nematomai artindamos, užviešpatavo, ir aukštuose dangaus skliautuose sumirgėjo skaisčios žvaigždėlės. Triukšmas, buvęs visą dieną skotų stovykloje, visiškai nutilo ir tiktai sargybinių balsai tesigirdėjo iš tamsios tolumos.

Jaunas jotininkas, pasinaudojęs maloniu Kventino pasiūlymu, su jo pagelba, nusiėmė šarvus, pasilikęs tik veidą uždengtu, ir, padėjęs juos prie įėjimo į palapinę, atsigulė.

Senasis šaulys, kuriam Mak-Duglasas liepė nepalikti svečio, pažiūrėjo pirmiau į dangų, paskui į upę, paskui keletą kartų garsiai sužiovavo ir įsivyniojęs į pledą irgi atsigulė.

Sunku pasakyti, kas jam sapnavosi tą naktį prieš mūšį, — karo laukas buvo jo profesija, su kuria jau senai apsiprato, kaip apsiprantama su kitokiais amatais ir delto, tur būt, jokių jausmų nejautė. Miegojo taip ramiai, kaip ir paprastu laiku už aukštų pilies sienų ir jei prieš aušrą valandėlei nubudo, tai tiktai delto, kad vėjas pakėlė palapinės kraštą ir šaltai kvėpė tiesiai į veidą. Šaulys energingai nusikeikė, audeklas nukrito į savo vietą, už palapinės sušnabzdėjo sausa žolė ir vėjas iškarto nutilo...

Jotininkas iškarto ir ramiai miegojo. Nors sunkus šalmas ir spaudė, bet nuilsimas ėmė viršų. Jisai mažai temastė apie kovą ir tai, tur būt, veikė į jo sapnus, neš jie buvo visiškai ramūs. Sapnavosi gražuolė Helė ir Mak-Duglaso pilis, kurioje vaikščiojo su ja.. Sapnavosi jos jaukus kambarėlis su birzgiančiu rateliu ir jos tėvas, užsimastęs prieš židinį, kuriame degė stori, trumpi ažuolo pagaliai ir staiga vienas su triukšmu išsiritu ir nukrito ant plytinės aslos, ir... jotininkas nubudo.

Šviesūs saulės spinduliai jau veržėsi į palapinę ir privertė greitai nubusti. Prieš jį stovėjo Kventinas iš Yorkgeimo ir nusiminęs mankė rankose kepurę su sakalo plunksna...

— Nelaimė, milordai, — tarė jisai, veltui stengdamasis sulaikyti bejėgį piktumą.

— Kas nutiko? Kokia nelaimė? — suriko Ingoletas, ir pajuto, kad kraujas teka nuo širdies.

— Tamstos šarvai šiandien pavogti... Ir aš tai girdėjau, kai kas tai norėjo įeiti į palapinę, —

tur būt, šarvų, — ir nesupratau, senasis kvailys...
Pamaniau, kad vėjas.

Senukas taip buvo nusiminęs, kad jotininkas net susigraudino.

— Na, na, Kventinai, — tarė jisai, — apsi-eisiu ir be jų... Kardas bent nepavogtas?..

— Oi, milordai, ir kam dar kalbi... numojo ranka ir nuėjęs į šalį ilgai tylėdamas lingavo galva ir kandžiojo savo lūpas...

(*Bus daugiau*).

Pr. Genys.

ŽEMĖS KALINYS.

Žemė — motina šaltoji
Varsto ilgesiu krūtine...
Ir dienele gęstančioji
Neša džiaugsmą paskutinį.

Ar nuleisti saulės kardą —
ašarėles vien tik lieti
ir auksinės laisvės vardą
vien skausme tik prašnabzdėti...

Ar beauštanti rytojų
žemės sopuliu prakeikti?
Ar į erdvę, kur skrajoju,
nebekilti, nebeveikti?

Ar tu, žeme, tu šaltoji,
nežinai kokių dainelių
yra sviete, kur dainuoja
merguželės po darželių?

Ar girdėjai? Kad giruzė
snaudžia sutemą. Giesmelės
klauso medžiai susigūžę;
klauso tolimos žvaigždės...

Ne. Vien ilgesiu krūtine
tu uzbūrei užkerėjai! —
Džiaugsmo aidą paskutinį
Smėliais užneša štai vėjai.

31. III. 24.

Jurgis Daina.

JAUNUOLIUI.

(*sk. J. Leimonai*).

Vingiuoti takai užkerėtos minties,
Tau protą mažam dar uzbūrė;
Ir aukurą minčiai gelmėse širdies,
Del džiaugsmo ir laimės sukūrė.

Tu jį pamylėjai, kiek gali širdis,

Tarp vargo — nelaimių mylėti,
Ir meilę apsvaigus ji šnabžda tau vis,
Kad jo negali palydėti...

Džiaugies juo atbudęs iš miego anksti,
Ir sveikini mintį skrajuolę,
Kurios tau bemiegant vaizdai numegsti,
Gaivina širdelę jaunuolę!..

Mintis tave žada prie laimės nuvest —
Nesieks ten vargų sunkenybės!
Ten jaunajai širdžiai galėsi pavest
Visas šio pasaulio linksmybes...

Ten juoksis del tavęs gėlelių žiedai,
Skambės širdžiai brangios dainelės —
Ten rasi ramybę, kurios neradai,
Žvilgsny lietuvaite — mergelės!..

27 V 22 m.

K. Plukiai, 5 p. p.

J. Naruševičius.

STRAZDAS IR DAGILIS.

Kartą strazdas ir dagilis,
Viens ir kits čiulbėt pamilęs,
Ant šakelės atsisėdę
Ginčijos, kurs geriau gieda.
O kaip ginčai nusibodo,
Klausė žmogaus: — kaip tau rodos?
— Mielu noru pasakyčiau,
Jei narvelyj jus matyčiau.
— Verčiau ginčas ant medelio,
O ne sątaika narvely. —
Abu paukščių jam atšovė
Ir tuo laik ginčius paliovė.

Vieversėlis.

VASAROS VAKARAS.

Gan tylus vakaras atėjo,
Vos plaukė giruzės aidai;
Šniokštavo tylus kvapas vėjo
Ir paukščiai giedojo linksmi.
O ten toli, toli už miško,
Pranyko debesys juodi;
Sugriaudė kartą dar ir kitą
Ir aidas nyko pamaži.
O koks linksmumas vakare!
Kai ilsis kūnas po vargų,
Kai siela džiaugias ramume,
Visur gan tylu ir gražu...
Štai oras vėsta, visur tyla,
Gėlelių žiedai gardžiai kvepia,
Nuo pievų rūkas vos, vos kyla,

Krūtinė kvapą semte semia.
Ir tylus vakaras atėjo,
Visur tik urzgia vabalai —
Nei medžiai šlama, nėra vėjo,
O rasos krinta iš aukštai!

Pr. Genys.

TARP GĖLIŲ.

Tau pabiro ant krūtinės
ašarėlės sidabrinės...
Žemėn linko žalios rūtos,
saulėn sviro rozės drūtos;
Pas takelį smiltyniuotą
po sodnelį išvingiuotą
manęs laukei...
dainą traukei...

Rasos tirpo paskutinės.
Iš saulelės rytmetinės
biro aukso spindulėliai...
Augo meilė... Sopuliai
man į širdį smigo, krito;
tylios sutemos prašvito!

Manęs laukei su dainom
ir svajonėmis jaunom!

Aš kas rytą, kas rytelį
aplankysiu tą darželį
ir mergužę juk galiu
pabučiuoti tarp gėlių...

16. IX. 23.

J. Naruševičius.

GARBĖ IR ŠEŠĖLIS.

Garbė, šešėlis — du dalykai,
Kur mus vienodai atvaizduoja,
Netikrą duoda supratimą,
Kaip žmogus žemėje gyvuoja.
Ne tokiais mus dažnai parodo,
Kokiais mes esam ištikrųjų:
Nekartą didina be galo
Arba prilygin prie mažųjų,
Bet tikrą atvaizdą paduoti,
Kiek žinom, niekad nebegali
Ir nuolatos pakrypus būna
Į priešingą nuo mūsų šalį.

TO THE MOON.

Oh, fair moon, up there in the sky,
Beaming so brightly upon this world;
Your abode in the blue heaven so high,
Is like a magic carpet unfurled.

When darkness steals over hill and dale,
You pour your soft, mellow light,
And create upon nature's bosom, a silvery
trail
That beckons me all through the night.
Then tell me, oh tell me, beautiful moon,
Whither your magic trail guides?
To heaven above, or to a land as fair as
June,
Where happiness in all her glory pre-
sides.

Polly C. Stasaitis.

Norwood, Mass.

"Pat" Grenis.

JUST DREAMING AGAIN.

"To Connie".

At eve when my lamp is lit,
And I alone beside the table sit,
The world seems silent and gray,
Thoughts wander near and far away.

So while the light is brightly gleaming,
I'm sitting alone quietly dreaming,
From the land of memory there flows
A fragrance sweet as of the rose.

The room becomes the room I used to know,
And kind memory bids me go,
So I will let my thoughts wander to-night,
To the bygone places and days of delight.

Oh, let sorrow and anguish be forgot,
As I wander in the joyous spot,
Beholding a friend with a smiling face,
Approaching me with wisdom's grace.

Upon the lips there appears a smile,
A smile that made life for me worth while,
From the sparkling eyes of blue,
I perceive a soul as kind and true.

Now I behold a wondrous friend,
Who to praise or flattery would ne'er descend,
As beneath the shady lane we wander along,
Telling me what is good and what is wrong.

Telling me what is falsehood and golden truth,
Therefore I love with all the fire of my youth.
That friend whom I hold so dear,
I silently grieve for you are not here.

Slowly upon me there comes a creeping,
And soon I'll be soundly sleeping,
So I fervently ask the Lord above,
To bless you, kind friend, whom I love.

Gary, Ind.

V. Og. Kr. Mečislovo.

Išmislingas Senis.

(MONOLOGAS).

(Vaidyla-prasto elgimosi ir senovinių pažiūrų senis. Scenų kiek laiko vaikščioja, kelis kart išsineria pypkė; senis keikia. Galop pradeda).

— Ot, vyrai, “lipčiaus” (liepos) mėnesis šaltas! Keturioliosdešimt metų “nazat” (atgal) tokių šalčių nebuvo. Šalta... ir žmogus niekur negali “pakajaus” rast. Ot dar biskį man ramu šitoj kamaroj... Kieme piemens purvais drapsto, pirkčioj marti, motka... ach... *(priėjęs prie durų šaukia)* Motka, nešk maslionkų, duonos an girnų yra! Na, iki maslionkų atneš, tai aš jums papasakosiu-paporysiu, ką nors iš savo gyvenimo. Jūs žinot, kap aš toks pabalda... Maskolių “čėsais” buvau “oboze” (kariuomenės dalis) net Poznanėj, Guldapėj. O ko aš ten nemačiau!.. Tokių štukų nebuvo nė “povstanios” (sukilimo) šėsais”.. Vieną rožą, žmogau, maskoliai užrito man armotą ant kojų ir dar su bambomis, o paskui pridėjo vežiman visokios, visokios man gėrybės, net arkliai nenorėjo traukt... Na, kokia ta gėrybė buvo, paskui pasakysiu.

Aš noriu biskį jums papasakot, kas dedasi dabar... Vieną rožą mano vaikas pasakoja, kad gaziotoj (laikrašty) buvo išdrukavota (išspaudinta), kad mūs “saldotai”, lietuviai, eina ant “Lai-pėdos” (Klaipėdos) prūsus mušt...

Aha, žmogau, by tik šitep, padėsiu ir aš, duosiu į plindres! ba jie man iki gyvos galvos da-ėdė; per vainas atėmė, žmogau, juodąsias, bulių, du avinu papiovė, išvedė galvijus, kiaules ir dar “človieku” pasiguldė ant kiemo, numovė saldacas kelnes ir paleido an autų... o toks buvo “pazdziernikas” (spalis) šaltas, tegu Ponas Dievulis myli... Ir kur tik nepasisuk, tai vis “raus parpluktar, raus” (šalin, prak, šalin)! Na, palaukit, jūs Kaušo neapgausit ir dar Antano. Na tai dabar kaip sakiau, apie tą Lai-pėdą. Žinot, kap aš pradėjau rengtis, tai 3 dienas rengiaus; dvi dienas an pečiaus gerai išsimiegojau, o trečią dieną valgiau ir valgiau... Paskui atnešė motka pridėjus tarbon valgių: dešrų, pusantro sūrio, šaltų kukulių, kiaušinių ir dar... nežinau, ar sakyt... dvi poras pančeku sviesto... Pasiėmiau dar nuo “Kra-kusmečio”, Poznanios “čėsu” karabiną, patronų, dar išgėriau 3 uzbonus maslionkų ir marš an mašinos, arba kap dabar sako, trauk-traukinio. Užlipau an vagono ir fuk, fuk... važiuojam. Klausau, jau žmonės sako, kad “Starapolės” (Mariampolės) miestas, o paskui “Kazų dūda” (Kazlų Rū-

da) ir paskui mūs staličnas Kaunas... Ot vyrai, miestas... Namai visi kokių dviejų, tai penkių “pliontrų” (aukštų) ir visi balto molio, tep kap Oginskio pakajai; ulyčios akmenais muštos, o takai tai jau galai žino iš ko, tep kap Prūsuoše, nei jie iš molio, nei jie iš akmens.

O kiek tų bričkų!.. tik burzgia ir burzgia su ponais. Kaune susirinko mūs biskį daugiau ir išvažiuom; važiuom apačia žemės, viršum upių, jau galva sukosi, nežinomi miestai ir laukai... Bet saulei leidžiantis, pasiekėm Lai-pėdos kraštą.

Išlipom. Mus sukamandavo. Liepė išsitiesti. Paskui karabinus ant sprando, tarbas ant kupros ir marš, žmogau, pėsti. Jau netoli Memelio. Kad susidarė mūs aigas, tai baisus. O tep buvo šalta, sniegas akis lipdė... Tai kap jau buvom netoli Memelio, tai kad pradėjo iš Klaipėdos tie raudonkelniai ir parpliukteriai pilt kulkom į mus, kaip žirniais. Mes lept, lept, lept, ant žemės ir šaudyt karabinais, bombom, “pulimiotais” (kulkosvaidžiais), tai tik plept, plept, plept, bum, bum... Ak, žmogau, misliau, kad jau be dūšios likau. Davėm cielą paras, na, ir neprietelius nuveikėm; norėjau da ir an štikų, bet negavau...

“Į Memelį!” — įsakė kamandierius! Mes suėjom, nepaisėm nei tų kuolų, nei dratų, nei negyvų neprietelių. Mūs kamandierius buvo iš bajorų-šlėktų, ot tai žmogus!.. Aho!.. Nuėjo, klausykis, pas “Pliumpkare” (Poincare) ir liepė važiuoti sau iš Memelio. Paskui nuėjom ant marių krašto... Žmogau! Be dūko likau, plaukai ant galvos pasistojo, kap vandenį pamačiau... vandens tep, kap oro danguj. O šipų, šipų... nezmieroniškai... Vieni buvo iš anglių, kiti iš prancūzų, armunų, belgų... ir net iš tos žemės, kur šventas Tėvas gyvena! Ale paskui mūs randas (valdžia) liepė jiems išplaukt... ir marš... O mes iškėlėm savo “zname” (vėliavą) ant marių kranto ir ant Memelio namų ir vėl sėdom ant trauk-traukinio ir kap paukščių už 2 dienų buvom namie. Dar Memely už markes prisipirkom “vutkos” (degtinės), čebatų, pančekų ir kitokių dar galų... Žinot, Memely buvo labai smagu, o Lai-pėdoj dar smagiau! Būdavo sueinam su prūsaitėms, tai Būbnų Juras, Smilgių Antanas grait, o mes šokt, giedot. Na, ir mus išmokino dar ir prūsiškai giesmių.

Ah, dar aš jums pasakysiu, kap buvo namie. Kiek turėjau gėrybės (grobio), tai vaikai sunėšė

kamaron, o aš nuėjau stubon ir žiūriu, žmogau, iš kur tiek žmonių. Ar žinot, tai buvo krikštynos... "Maladec" (vyrs) sūnau, geras iš tavęs gaspadorius, sakau, ant sūnaus: 6 meteliai — 5 vaikeliai... Pasitraukiau už pečiaus, nusiėmiau nuo kaklo abrūšą... ir net apslobau... Biaurybės blusos ant sparnų pakilo... Aš tuoj šmukšt kamaron, pliumpt kubilan ir maudausi; ogi atlėkus motka pūkšt kupron...

"Kap tu, sako, galėjai lipt, juk čia gira pamerkta!

Ot tau ir Memelis su Laipėda!

Na, pusiau šlapias, pusiau duonuotas, nuėjau lovon ir kaip akmuo užmigau. Miegojau tris paras. Ketvirtą parą prisikelia mane vaikas ir sako:

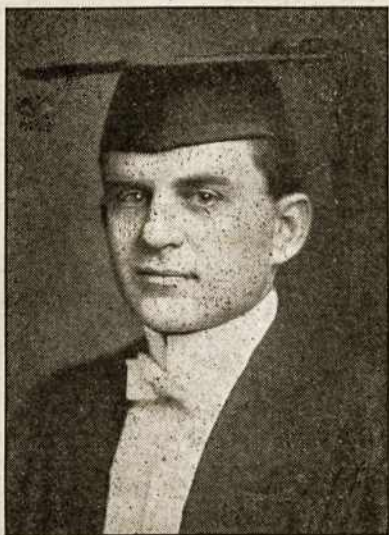
"Tėvai, yra 7 čebatai ir visi ant vienos kojos"!

— *Tfiu... kad tu sukseptum... misliu sau — tai, nors peretkų turėsiu. Tai tiek šį rozą.*

Jei norit, biskį palaukit, tai aš užsigėręs maslionkų ir dar ateisiu pasišnekėt. Palaukit.

(Uždanga).

Aukštaitija, 1923. V. 25 d.

DR-AS JONAS P. POŠKA.

Po ilgų studijų, Dr-as Jonas P. Poška pradėjo praktikuoti medicinos šakoje.

Dr-as Jonas Poška atvyko iš Lietuvos į šią šalį sunkiuose 1909 metuose ir nepaisydamas blogų laikų bei nedarbo, ėmėsi už knygos mokyti anglų kalbos. Trumpu laiku jis susipažino su anglų kalba ir nepoilo surado sau tinkamą darbą.

Dirbdamas Dr-as Poška buvo taupus. Užsidirbęs šiek tiek pinigų ir trokšdamas įgyti mokslo, jis 1912 metais išvažiavo į Šv. Bedo Kolegiją (Peru, Ill.) siekti aukštesnių mokslų. Pradžią mokslo buvo sunki. Galima įsivaizduoti, kad nelengva buvo mokyti ir rūpintis finansiniais reikalais, nes tuomet artimų draugų ir pinigų beveik

kaip ir neturėjo. Šv. Bedo Kolegijoje išbuvo 3 metus. Rudeny, 1915 metų įstojo į Šv. Vardo Kolegiją (Quigley Prep.) Chicagoj, kurią baigė 1917 metais.

Tais pačiais metais, neimdamas vakacijų, stojo į Loyola Universitetą. 1918 metais, iškilus pasauliniam karui, Dr-as Jonas P. Poška, pertraukęs savo brangų mokslą, savanoriai įstojo į Jungt. Valstijų kariuomenę. Karui pasibaigus, laimingai sugrįžęs, vėl stojo prie mokslo; užbaigė Loylos Universitetą ir pastojo į medicinos šaką, kurią baigė Chicago Medical School, 1923 metuose.

Dr-as Poška yra smalsus moksle. Pusę laiko pašvėsdavo mokslui, gi kitą pusę praktikavimui ligoninėse, per paskutinius du metus. Užmiršdamas poilsį, smagumus ir išsižadėdamas visko siekia užbrėžto tikslo. Įgijo nemažai praktikos iš klinikų, kurias lankė daugiau, negu du metus, kaip antai: Cook County, West End Hospital bei Columbus Extension ligoninėje. Taip pat yra buvęs internu šiose bei kitose garsiose ligoninėse. Tarnaudamas ligoninėse, Dr-as J. P. Poška taip pat turėjo progos lavintis daryme visokių operacijų nuo lengviausių iki sunkiausių su garsiais profesoriais bei chirurgais, kaip Dr. Volini, Loyolos Universiteto profesorius, vienas geriausių obstetriku ir chirurgų, Dr. Dorland, buvęs Loy. Univer. prof. ir dabar profes. Past Graduate Hosp., Dr. Breakstone, Prof. Chicago Medical School, Dr. Carl Meyers, chirurgas Cook County ligoninėje ir prof. Illinois Univers., bei kitais. Tai retai kam pasitaiko tokia progą.

Dar. J. Poška, būdamas kietame moksleivio suole pradėjo savo liuosa laiką pašvėsti besidarbuodamas visuomeniniame katalikų veikime. Jo pastangomis liko suorganizuota nemažai Chicagoje bei apilinkėse Vyčių kuopų. Patsai yra išbuvęs 3 metus 24 kp. pirmininku. Jis nemažai pakėlė ir moksleivijos vardą savo darbais. Yra išbuvęs moksleivių organizacijos centro pirmininku daugiau, negu du metus, taip pat centro raštininku bei kitokiais valdybos nariais. Jis organizavo ir agitavo Sus. Liet. Rymo-Kat. Amer. bei Darbininkų org. Be to, dar rėmė ir organizavo Moterų Sąjungos kuopas, nemažai sėkmingai idėjo į Tautos Fonda. organizuodamas jo skyrius Tėvynės labui. Taip pat labai daug pasišventė ir pasidarbovo pardavime Liet. Laisvės Bonų. Buvo pirmininku West Side skyriuje ir karštai agitavo už Bonus.

Nėkuomet neatsisakydavo nuo prakilnių darbų. Yra mokines vaikarais Vyčius bei kitus jaunimo narius matematikos, gramatikos, anglų bei lietuvių kalbų.

Ne vienas jį pažįsta, kaip patriotingą kalbėtoja. Nė vienas didelis įvykis nepraėjo, jeigu jam laikas leido, kad visuomenė būtų neturėjus garbės jo jausmingu, pamokinančių prakalbu pasiklausyti, kurios klausytojuose sukėlė daugiau meilės dėl tėvynės bei kitų idealinių reikalų.

Negalima užmiršti jį kaino katalikų laikraščių literata-rašytoja bei poeta. Jo kilnūs raštai nesvėję puošė moksleivių "Giedra" (sumanytojas šio vardo), "Draugą", "Vytį" bei kitus laikraščius. Besilankydamas Šv. Igno Kolegijoje prie Loyolos Universiteto kun. prof. Garvev, S. J., perskaites jo parašytas eiles anglų kalboje, viešai pripažino Drą Pošką prigimtai lyrišku poetu. Daugumas stebėjosi, nes anglų kalboje poezijos lietuviui nelengva gaminti, o dar laimėti aukštus pagyrimus.

Jisai yra karštas tėvynės mylėtojas ir praktikuojantis katalikas, kurį galima smesti ne iš jo vardo, kaip kitus, bet iš jo nuveiktu darbų katalikų dirvoje.

Dabar Dr-as J. P. Poška atidarė savo ofisą Bridgeport'o kolonijoje, 3337 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Sveikiname mūsų profesionalą!

Plunksna.

Prie Pašelpos skyriaus žada rašyti visi 104 kp., Mahanoy City, Pa. nariai. Kai kurie jau prisirašė.

E. Molienė.

Pavydinga Rožytė.

Pavydas tai buvo viena biauriausių ligų, ką Rožytė turėjo. Ji visados pavydėdavo, jei jos draugės dėvėdavo, arba jeigu ką nors gražesnio jos turėdavo. Rožytės širdelė delto pusiau trūkėdavo. Ji visados murmėdavo ir išmėtinėdavo savo tėveliams, kad ji negali tokių daiktų turėti, kaip kad kitos jos draugės. Nors dažnai jos motinėle sakydavo, kad ne drabužiuose jos ir kitų laimė, kad ne kiekvienas gali turėti, ko jo širdis užsimano, nes dažniausia tie daiktai žmogui priduoja liūdnumo, o ne džiaugsmo. Laimingas yra tas, kuris pasitenkina tuo, ką turi, nes tik pasitenkinimas atneša žmogui laimės. Būk dora ir išmintinga, tai ir Dievas tau padės ir žmonės tave gerbs.

Bet Rožytei tie motinėlės žodžiai per vieną ausį įeidavo, o per kitą išeidavo. Pavydas dar daugiau ėmė ją kankinti. Vieną suraminimą ji sau suteikdavo, kuomet atsilankydavo pas savo draugę Agutę. Ta tai ją suraminavo ir reikalui priėjus da paskolindavo savo drabužius kur nors gražiau pasirengus išeiti.

Taip ir slinko diena už dienos. Artinosi žiema. Jaunimas subruzdavo. Atsidarė visoki pasilinksminimo vakarai. Rožytė to ir laukė. Nes ji manė, kad pasiseks prisivilioti koks bernelis.

Vieną sekmadienio vakarą Rožytė su Agute nuėjo pas netolimą draugę. Ten rado daug vaikinių. Buvo ir tokių, kad nei viena nepažino jų. Bet neilgai trukus susipažino su visais. Rožytei tuoj į akį puolė jaunas vyras, vardu Antanas. Antanas buvo gana rimtas vaikinys, nelabai jis mylėdavo vaikščioti pas mergeles, bet eidavo tik tuomet, kad atsiginti nuo savo draugų, kurie jį tol kankindavo, kol tas prisizadėdavo eiti. Bet šį kartą jis nesigailėjo atėjęs, nes jam į akį puolė apsikri ir linksma Agutė.

Rožytė tą matė ir pyko ant Agutės, o širdy pavydas virte virė. Vakarui užsibaigus, Antanas pasisiūlė Agutei ją palydėti į namus. Agutė meiliai sutiko, nes ir jai Antanas geriaus patiko, negu kiti.

Rožytei širdį spaudė liūdnumas ir pavydas, ji norėjo ką nors tokio padaryti Agutei, taip kad jei tektų Antanas.

Rytojaus dieną po darbo Agutė atėjo pas Rožytę. Rado ją verkiančią. Sakėsi, galvą labai skauda. Agutė neilgai pabuvus atsikėlė eiti, sakydama, kad turi padarius sutartį eiti pasivaikščioti su Antanu. Užgirdus tai, Rožytei dar labiau pasipylė ašaros, tik, žinoma, pavydo aša-

ros. Agutei išėjus, Rožytė pradėjo galvelę sukti, kaip čia Antaną prie savęs pritraukus. Ir sugalvojo! Nežiūrint to, kad tas sugalvojimas atneš liūdnumą Agutei, ji pasirinko tą sugalvojimą vis tik išpildyti. Sulaukus sekmadienio, pasipuošė ir nuėjo pas Agutę. Nuliūdo, kada sužinojo, kad Agutė išvažiavo į kitą miestą aplankyti savo tetą, kuri ūmai susirgo. Jau Rožytė norėjo eiti į namus, kaip pasirodė Antanas, nes jie buvo susitarę su Agute tą dieną susieiti.

Nudžiugo Rožytė pamačius Antaną. Antanas, būdamas mandagiu vyru, užklausė, ar ji neitų pasivaikščioti kartu su juo, nes Agutei nesant, jis neturėsias ką daryti namie. Rožytė linksmai pritarė ir juodu išėjo. Bevaikščiojant, Rožytė vis mėgino kalbą nukreipti apie Agutę. Antanas, matydamas, kad ji taip nori kalbėti apie Agutę, pradėjo šį bei tą klausinėti apie Agutės gyvenimą. Rožytė jam pasakė, kad Agutė turinti mylimą kitame mieste ir šiandieną nuvažiavo pas jį. Motina nenorėjo sakyti teisybės, nes neužilgo bus vestuvės ir ji nori visiems savo draugams surpyzą padaryti.

Nuliūdo Antanas, nes matė, kad veltui jo prisirišimas prie jos. Bet norėdamas užmiršti apie tai, užklausė, ar ji nenorėtų eiti su juo į jų damus paveikslus laiko praleisti. Rožytei to tik ir reikėjo.

Kuomet Agutė sugrįžo, tai Rožytė tuoj nubėgo pasigirti, kad ji buvus su Antanu teatre ir kad jie susitarę šeštadienio vakarą važiuoti į didelį teatrą. Nors Agutei širdį skaudėjo, nes ji nesitikėjo, kad Antanas taip darytų, bet nieko apie tai nesakė. Tik visa pasakė savo motinai. Motina ją suramino. Ji sakė, kad jis, matyt, yra vėjavaikis, kad puldinėja nuo vienos mergaitės prie kitos. Nepyk ant Rožytės už tai, tegul pasidžiaugia su juo, o tau, dukrele, praeis ta meilė taip, kaip greit atėjo. Nusiramino Agutė išėjo pasivaikščioti. Nepertoliausia nuėjus, pamatė Antaną einantį su Rožyte. Norėdama jų išvengti, grįžo namo ir užsidarius kambary davė valios ašaroms, nes ji tikrai mylėjo Antaną pirma tikra meile. Bet būdama dora ir teisinga mėgino pergalėti savo jausmus.

Praėjo pusė metų. Antanas vis laukė, kada Agutė apsisves. Bet nieks apie tai nekalbėdavo, tik viena Rožytė. Per tą laiką jau Antanui beveik pradėjo Rožytė patikti. Nors jam Agutė buvo meilesnė, bet jis nenorėjo nuo kito vilioti, nes žinojo gerai, kad tokia laime neilgai džiaug-

sies. Todėl nuėjo pas Rožytę su pasirizimu. Buvo ten ir Agutė. Nenorėdamas nieko kalbėti, kol Agutė ten yra, lankė kol prasišalins. Agutė, tartum, numanydama jo mintį, atsisveikinus išėjo. Antanas pradėjo kalbinti Rožytę į artimesnį gyvenimą. Ji iškart nenorėjo sutikti, bet ji taip darė, nes visos mergaitės panašiai elgiasi, bet širdis iš džiaugsmo kuone plyšo. Sutarė kelti vestuves taip greitai, kaip galima. Tėvai nelabai norėjo sutikti, nes jie Antaną mylėjo ir žinojo, kokią jis sunkią našą gauna ant savo pečių, bet per didelį prašymą jie sutiko.

Rožytė su pasididžiavimu visoms draugėms pasakojo apie savo laimę, o Agutės prašė būti už pamergę. Skaudančia širdžia ji sutiko ir linkėjo jiems daug laimės.

Artinosi vestuvių diena. Antanas nelabai buvo linksmas ir jam nelabai rūpėjo tos iškilmės. Agutei akutės įdubo ir veideliai pabliško, nes jai gaila buvo Antano. Rožytė gi buvo už vis linksmiausia, nes per melagingą kalbą ji gavo Antaną. Jai mažai rūpėjo, kas bus po apsiavedimui, ar laiminga ji bus, ar ne, bile žmonėms parodyti, kad ji buvo jo išrinkta.

Buvo tik kelios dienos prieš vestuves. Antanas atsilankęs pas Rožytę užtiko Agutę vieną kambarį, nes ji ką tai siuvo del nuotakos. Antanas užklausė, kada jos vestuvės bus. Agutė pakėlė savo mėlynas akutes į jį, su nusistebėjimu pasitraukė tolyn, nes jis klausė visai nesi juokdamas.

— Aš dar esu per jauna, o be to dar vaikino neturiu.

Tai pasakius ji vėl pasilenkė ir pradėjo dirbti, nes bijojo, kad Antanas jos ašarų nematytų. Antanas tuo nepasitenkindamas, pakėlė jos galvą aukštyn ir klausė, ar tiesą ji sako.

Agutė nusigando, norėjo išeiti iš kambario, nes jo bijojo... Tos akys, kurios buvo įsmeigtos į jos akis, buvo tokios baisios... deginančios...

— Leisk mane! o ne tai šauksiu pagelbos, verkė Agutė.

Antanas dar drūčiau laikė ją.

— Pasakyk, ar tu neturi mylimojo?

— Neturiu — atsakė drąsiai Agutė!

— Kur tu buvai išvažiavus tą sekmadienį, kada prižadėjai būti namie ir laukti manęs? Ar nebuvai tada nuvažiavus pas savo mylimą? Sakyk, nes aš turiu tai žinoti, — drebančiu balsu reikalavo Antanas.

— Paleisk mane, tu neturi teisės manes klausinėti!

— Pasakyk — maldavo Antanas.

— Buvau atlankyti sergančią tetą — atsakė Agutė.

— Agute, ar teisybę kalbi? Aš pastebėjau, kad tu visuomet nusimini. Agute! jug tu mane myli? Nesiaiškink, nes tavo akys atsako. Aš visą laiką tave mylėjau, bet Rožytė man pasakė, kad tu buvai tą dieną išvažiavus pas savo mylimąjį, ir kad tavo vestuvės bus neužilgo. Aš, bijodamas gauti pakaušį, ir norėdamas savo prisirišimą prie tavęs užmiršti, pradėjau draugauti su Rožyte. Bet aš jos nemyliu... — glausdamas ją prie savęs kalbėjo Antanas.

— Antanai, aš matau, kad yra taip lemta, neslėpsiu... aš myliu ir mylėjau tave vieną, aš numaniau, kad kas norėjo mudviejų laimę sugriauti, bet Dievas nedaleido nekaltiems nukentėti. Bet ką dabar darysime, juk jau viskas prirengta del vestuvių, — linksmi kalbėjo Agutė.

— Agute! mes būsim laimingi! — ir meiliai pasibučiavo.

Tuo tarpu įbėgo Rožytė į kambarį ir suriko nesavu balsu, kuomet pamatė Agutę Antano glėby.

— Ar tai taip daro geros draugės...—rėkė užpykus Rožytė.

— Rožyte, kam tu bereikalo ją kaltinti, būk ji norinti tavo laimę suardyti, kada širdyje gerai žinai, kad ji nekalta. Tik tu esi ta pavyduolė, kuri norėjai paglemžti svetimą meilę į savo rankas. Bet Dievas teisingas atidarė man akis į laiką. Tu, pavydėdama, išmislyjai visokias melagingas kalbas. Aš myliu Agutę ir ji mane, ir vietoje eiti su tavim į bažnyčią, eisiu su Agute.

Tą pasakęs, paėmė Agutę už rankos ir išėjo.

Rožytė nežinojo ką daryti iš pykčio. Motina perdaug neramino. Todėl Rožytė susiėmus savo likučius apleido senus tėvelius. Išvažiavo į kitą miestą. Iš to pykčio, lyg keršindama kam, apsi vedė su svetimtaučiu ir po šiai dienai gailias ašarėles lieja už savo negerą būdą.

O Agutė laimingai čiulba ir retkarčiais abudu su Antanu apgailestauja Rožytės likimą.

Bet ir senas priežodis sako: kaip pasiklosi, taip išmiegosi.

Adomas Varnēnas.

Ramybēs Valanda.

Saulutē atsisveikindama pabērē savo spindulius, kurie skrido per prigimtį, tai pažvelgdami pro bakūzių langelius, tai pasinerdami upelių vandenysna, tai prasilenkdami pro medžius skrido tolyn palikdami tamsius šešėlius.

Šie spinduliai neaplenkė ir Karklių kaimo stovinčio palei vieno upelio.

Kiekšto Jonukas, nublyškusių veidu vaikelis, gindamas namon kaimenę, savo švilpynės balsais sukėlė kaimo šunis, kurie pritarė tam staugimu. Nutilsta Kiekštų Jonuko švilpynės balsai, o kartu su jais ir sodžiaus šunų staugimas. Vasaros naktis gaubdama prigimtį juodu šydu reikalavo ramumo. Kiekvienas medelis lyg šnekėjo apie atilsį.

— Atilsio, atilsio... šnabzdėjo atsistojusi šale kelio kriaušė lenkdama savo šakas su nepriekusiais vaisiais.

— Atilsio, atilsio... pakartojo skrisdama varna.

— Atilsio, atilsio... lyg patvirtino paupy antys.

— Atilsio, atilsio... sušnabzdėjo karklas ir palenkė savo šakas.

Visur lyg pritarė gamtai. Bet Kiekštų kietas tam lyg protestavo. Iš Kiekštų trobos vidaus skverbėsi šviesos spinduliai. Viduje trobos buvo kas tai nepaprasto.

Pačiame trobos vidury vaikščiojo Kiekštienė. Buvo tai vidutinio augščio, su pailgu veidu ir rudomis akimis moteriškė. Veidas buvo išbraižytas gyvenimo vargų. Paskui ją bėginėjo maži, susitepusiais veidais ir sudėvėtais drabužiais, vaikai — Vincukas ir Kaziukas.

— Palaukit, vaikeliai, aš paskiau jums paieškosiu duonos. Dabar reikia ieškoti mūsų Jonukui vaistų — ištare Kiekštienė ir pagriebusi žiupsnį plunksnų nusiskubino į kitą kambarį.

Antroje pusėje prie sienos stovėjo lova, kurioje gulėjo sergąs Jonukas. Kartu su Kiekštienė įbėgo abu vaikai, kurie pamatę dejuojantį del ligos brolių nusiramino. Motina smilkė plunksnomis ligonį. Vaikai tą matydami užmiršo alkį ir suieškoję savo žaislus nešė broliui Jonukui. Šis atsisakė nuo visų žaislų ir savo broliui Kaziukui pavedė savąja švilpynę, su kuria ir šį vakarą priverstė staugti sodžiaus šunis. Patsai gulėjo užsimastęs, lyg stebėdamas greita liga. Vaikai matydami nuliūdusį brolių, pasitraukė nuo jo.

— Kaziuk! Vincuk! leiskite Jonukui ilsėti! — pratarė jųjų motina.

Vaikai, pažvelgę į viens kitą, pasitraukė toliau nuo lovos. Motina nenuleido akių nuo sergančio sūnaus.

— Joneli! ar skauda? Kad bent tėvas greičiau parvažiuotų ir kad būtų blaivus...

Vietoj atsako sūnus sudejavo. Sūnaus skaudus sudejavimas sukėlė motinos atdusius, kurie rodė lyg ir ji pajaučia tą skausmą. Vaikai nuolat žvelgė tai vienon, tai kiton vieton. Lauke subrzdėjus, motina pribėgo prie lango.

— Jau tėvas parvažiavo! — sušuko linksmu balsu.

Greitai prasivėrė durys ir jose pasirodė vidutinio augštumo ir pailgaus veido žmogus. Buvo tai patsai Kiekštas.

— Joni! eik arklio nukinkyti! — pratarė lipdamas per slenkstį.

— Tėveli! nešauk! Jonukas serga! — sušuko pro verksmus Kiekštienė matydama pasigėrusį vyrą.

— Jums tik serga.. Kad man tuojau būtų sveikas! Ar a-a-š-š-š jums piemū-u-o... — murmėjo Kiekštas ir šlitiniuodamas pradėjo artintis prie Jonuko lovos, pas kurią pargriuvo užklūves už kojos.

Vaikai išsigandę pradėjo labai verkti. Kiekštienė stovėjo pirmykščioje vietoje su ašarotomis akimis ir liūdnei žiūrėjo į keikiantį vyrą. Jonukas, nors dejuodamas, mėgino pildyti tėvo įsakymus, bet ties lova sudribo ir tik motinos dėka liko įkeltas lovon. Po kurio laiko Kiekštas pakilo ir su iškeltomis kumštėmis puolėsi ant gulinčio Jonuko. Dabar motina, gelbėdama sūnų, pastojė vyrui kelią, sutikdama priimti jo smūgius. Po trumpos kovos girtuoklis sukniubo toje pat vietoje. Prie motinos prisiglaudę stovėjo Vincukas ir Kaziukas. Kurį laiką viduje viešpatavo verksmas...

— Kur žvakė? Jonukas miršta! — sušuko išsigandusi Kiekštienė ir uždegusi žvakę pastatė šale lovos.

Kiekštas gulėjo ant grindų, nes žmonos mėginimai įkelti lovon buvo bergždi.

— Amžiną atilsį... pro verksmus ištare motina žiūrėdama į mirštantį sūnų.

— Amžiną atilsį... lyg kartojo einas laikrodis.

— Amžiną atilsį... lyg kuždeno sena obelis braukdama savo šakomis per pirkčios sienas.

Tuo tarpu vaikai mėgino artintis prie Jonuko, bet motina juos sudraudė.

— Geriau prižadinkim tėvą.

Tai tarus ji prisiartino prie gulinčio vyro.

— Ach! sustingęs! — sušuko Kiekštienė pašokdama nuo vyro lavono. — Prakeikta degtinė...

Šituos žodžius tardama sudribo ties vyro lavonu. Vaikai pakėlė riksmą ir tik jai atsipeikėjus nusiramino.

— Amžiną atilsį... ištarė pro verksmus pakilusį Kiekštienė.

— Mama! Jonukas nemirė, nes jis šypsosi! — sušuko Kaziukas, matydamas linksmą brolio veidą.

* * *

Saulutė pirmutiniais spinduliais pasveikino prigimtį. Jos spinduliai įskridę vidun laipiojo

sienomis ir kiek pažaidę skrido tolyn. Ant vienos lentos gulėjo Jonukas su linksmu veidu, o ant antros su pamėlynavusiu veidu — tėvas. Aplinkui liepsnojo uždegtos žvakės. Nuolat ateidavo žmonės, kurie kartu su Kiekštiene apraudodavo mirusius. Vieniems išėjus, ateidavo kiti.

Laikas slenka. Lauke visur gyvybė reiškiasi. Ten medžiuose švilpia varnėnai, o padebesyse vyturys audžia savo dainas. Tik troboje ilsisi du kūnai nustoję gyvybės.

Nebegrįžta praėjusio laiko minutės, nebegrįžta ir apleidusi kūną gyvybė.

Telšiai: 25—I—23 m.

ANTANAS BACEVIČIUS,

L. Vyčių 5 kp. narys ir darbuotojas, Katalikų Federacijos Chicagos Apskričio pirmininkas, nenuilstantis katalikų visuomenėje veikėjas, birželio 4 d. išvažiavo Lietuvon.

Pastabos.

— Š. m. Vyčių 12-sis Kongresas bus Homestead'e rugpiūčio 26, 27 ir 28 dienomis. Oficialus Centro Valdybos pranešimas eis sekančiam numeriu.

— Iki Vyčių Kongreso turim suvirš porą mėnesių. Laikas ruošti sumanymus ir įnešimus, kurie praktingi ir naudingi organizacijai.

— Vyčių Vajus pasibaigė duodamas gerų rezultatų. Naujų narių prisirašė virš 700.

— Vajaus metu daugiausia naujų narių (170) prirašė 13-ji kuopa (Chicagoj), antroji vietoj eis 4-ji kp. (Chicago) su 147 naujais nariais.

— Nauja Vyčių kuopa organizuojasi Kenosha, Wis. Gerą pradžią padarė kun. Dr. J. M. Navickas.

— Vyčių 20-ji kuopa, išgyvenus vidaus krizę, pradėjo sparčiai augti, tvirtėti. Vajaus metu prirašė 57 naujus narius. Korespondentai nuskaito 20 kp. skaisčių ir garbingą ateitį. Esą 20-ji kp. panaši ugnikalniui, kurs nurimsta tik tam, kad surinkti naujų pajėgų, naujos energijos.

— Vyčių 27-ji kuopa taip pat bujoja. Naujas klebonas kun. Pranas Garmus iš pat pradžios davė daug vilčių ir įsitikėjimo. Sveikinam naują energingą darbuotoją!

— Vincas Stancikas davė pavyzdį, kiek iš pasišventimo galima padaryt. Jis vienas Vajaus metu 13-je kuopoje prirašė 150 naujų narių. Jis rašė ir kitus įspėjo rašyti tik patikimus jaunikaitius ir mergaites.

— Įžymus Chicagos lietuvių katalikų darbuotojas, buv. Liet. Kat. Federacijos Chicagos apskr. pirmininkas, Vytis Antanas Bacevičius, išvažiavo į Lietuvą. Nusipelnusį darbininką chigagiečiai gražiai išleido. Laimingos kelionės ir malonaus gyvenimo po tėvynės padange!

— Vytis Antanas Petrulis, įžymus organizacijos šulas, įdėjęs 1000 dol. Vyčių spaustuovės paskolon morgičiams išmokėti, taip pat išvažiavo pasisvečiuot Lietuvon. Laimingai!

— Vyčių ekskursija šiais metais susidarė ne gausinga. Kitais metais numatoma gausi ir triukšminga. Pasiruošę šiais metais važiuoti inteligentai, susilaikė del įvairių priežasčių.

— Birželio 6 dieną buvo Vyčių Centro Valdybos posėdis. Tarp kitu nutarimų, paskirstyta Vajaus dovanos. Pirma dovana — 50 dol. — teko Vyčių 13 kp. (Chicago, Ill.), prirašiusiai 170 naujų narių, antroji — 25 dol. — teko 4 kp. (Chi-

cago) prirašiusiai 147 naujus narius, trečioji — 15 dol. — teko 20 kp. (Nashua, N. H.) prirašiusiai 59 naujus narius, ketvirtoji — 10 dol. — teko 110-jai kp. (Maspeth, N. Y.) prirašiusiai 56 naujus narius.

Dovanos nutarta kograičiausia atiduoti.

Taip pat nutarta parašyti padėkos laiškus asmenims, kurie laikė vajaus daug pasidarbovo orgnizacijos labui.

Išnešta pageidavimas, kad pereito Vyčių kongreso išrinktos komisijos atliktų savo pareigas. Ypač geistina, kad konstitucijos pataisoms paruošti komisija prieš Kongresą paskelbtų manomas pravesti pataisas, kad iš anksto būtų galima apsvarstyti ir Kongrese priimti, ar atmesti.

NAUJI RAŠTAI.

“Mūsų Idejos”. “Ateities leidinys 25, 1922 m. Turinys: Prataris. Trys pagrindiniai klausimai: I. Kuo mes vadinamės ir kodėl, II. Ką mes matom aplink save. III Mūsų priedermės, siekiai ir keliai. Indiferentizmas. Kultūros problema. Sąžinė ir laisvė. Tikėjimas į Dievą ir gamtamokslis.

Ši Ateitininkų organizacijos išleistoji knygelė, kurioj rimtai išdėstyta jos principai, pasaulėžiūra, naudinga, ypač jaunimui, pasiskaityti. Pelnas iš pardavinėjimo šios knygelės eina Ateitininkų Susiėlpimo Fondui nepasiturintiems ateitininkams studentams šelpti. Norintys įsigyti, kreipkitės šiuo adresu: At-kų Susiėlpimo Fondas, Didžioji Vilniaus gat. Nr. 22, Kaunas, Lietuva.

Kaina 30 centų.

“Ašarėlės” (eilėraščiai). V. Stonio. Kaunas, 1924 m. Ateitininkų Susiėlpimo Fondo leidinys. Eilės suskirstytos į šiuos skyrius: I. Ašarėlės, II. Sielos Godelės, III. Saulutės pasakos, IV. Kryžkeliais.

Tai jauno poeto kūrinėliai, kupini skaidrių minčių, dvasios ir grožės-poezijos.

Pelnas eina Ateitininkų Susiėlpimo Fondui. Kaina 50 centų.

Vyčiams verta patiemis įsigyti ir paplatinti amerikiečių lietuvių tarpe.

“Pavasaris”, Nr. 8, 1924 m. gegužės mėn. Iliustruotas lietuvių katalikų jaunimo “Pavasario” Sąjungos organas. Šiam numeriu daugiausia raštų pašvesta paminėjimui 20 metų sukaktuvėms lietuvių spaudos atgavimo. Raštai pajairinti įžymiausių spaudos darbuotojų atvaizdais.

“Trimitas”, Nr. 187, 1924 m. gegužės 15 d. Lietuvos Šaulių laikraštis. Kaip kiekvienas, taip ir šis “Trimito” Nr. kupinas gražių patriotinių raštų, pritaikintų jaunimui. Gausus Lietuvos ir užsienio gyvenimo žiniomis.

“Vilniaus Medis”. Vienkartinis leidinys, Vilniaus Medžio sodinimo šventei, Vilniaus, Lietuvos sostinės, 600 m. sukaktuvėms paminėti. Išleido Lietuvai Pagražinti Draugija.

Leidiny tarp kitų yra ir tokie bendradarbiai, kaip Petras Vaičiūnas, Liūdas Gira, Vaišgantas-Tumas ir kiti.

“Vilniaus Medy” plačiai aprašyta Vilniaus praeitis, jo reikšmė Lietuvai. Taip pat daugybė raštų ir paskatinių gražinti Lietuvą, ypač kreipiant dėmesį į jos apželdinimą. Leidinys papuoštas atatinamom iliustracijom.

“Kaip sodinti medį”. Surašė stud. Jurgis Kuprevičius. Išleido Lietuvai Pagražinti Draugija. Kaunas, 1924 m.

Duoda praktingų nurodymų apie medelius, jų sodinimą ir prižiūrėjimą.

Iš Lietuvos.

LIETUVON PINIGŲ SIUNTĖJAMS, ĮSPĖJIMAS.

Nors ne kartą buvo skelbta kaip Lietuvos, taip ir Amerikos lietuvių laikraščiuose, kad tarp Lietuvos ir Amerikos Suvienytų Valstijų jau praeitais metais yra įvesta pinigų persiuntimo operacijos pašto perlaidomis ir tokis pinigų persiuntimo būdas yra vienas geriausiųjų, nes siuntėjas yra garantuotas, kad jo siunčiamieji pinigai tikrai pasieks savo tikslo, ir nėkuomet jie negali žūti.

Tačiau su pasigailėjimu tenka konstatuoti, kad daugelis tautiečių, gyvenančių Suvienytose Valstijose, iki šiam laikui tebesiunčia pinigus Lietuvon registruotuose, paprastuose laiškuose ir net atvirose banderolėse tarpe atvaizdų (fotografijų). Taip siunčiami pinigai dažnai esti išimami nesąžiningais žmonėmis.

Siuntimas pinigų, nors ir registruotuose laiškuose, nei kiek nėra garantuotas, nes einant Tarptautine Paštų Konvencija ir paštų taisyklėmis už įdėlius laiškuose Paštų Žinyba neatsako, nes įdėlis, priimant laišką pašte, netikrinamas. Todėl tokis pinigų siuntimas atneša žalos siuntėjams ir iššaukia nepasitenkinimus, bei įtarimus Paštų Žinybos tarnautojų iš visuomenės pusės.

Turint omeny aukščiau pasakyta, Lietuvos Paštų Valdyba randa reikalo dar kreiptis į lietuvius gyvenančius Amerikoje (Suvienytose Valstijose) įspėdama, kad apsaugojus nuo tos žalos, kurią patys pinigų siuntėjai netiksliai siųsdami pinigus sau padaro ir, kad išvengus bereikalingų įtarimų Paštų Žinybos tarnautojams. *Vienintėlis, tileras ir garantuotas būdas pinigams siųsti* — pašto perlaidomis.

Pašto perlaidos (pinigams persiųsti) galima paduoti kiekvienoj Suvienytų Amerikos Valstybių pašto įstaigoj; ten pat tuo reikalu galima gauti visas informacijas.

Lietuvos Paštų Valdyba tikisi, kad šitas *įspėjimas* atkreips suinteresuotojų dėmesį ir ateity vi si netobulumai pinigų persiuntime bus pašalinti.

Kitų laikraščių prašome šį persispausdinti.

Lietuvos Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdyba.

MARIAMPOLĖ (Specialo korespondento). Mariampolė, kaip apygardos mieste, centralizuojasi Pavasarininkų veikimas. Tokių "Pavasario" kuopų šis miestas valdo apie 17. Dažnai, labai dažnai šis centras siunčia savo įgaliotinius į apylinkės kuopas su paskaitomis ir kitais dalykais. Kuopoms labai yra smagu dirbti turint gerą centrą, užtat ir žengia plačiai pirmyn. Mariampolės "Pav." apygardos pirmininkas, kun. Steponaitis, Realinės gimnazijos kapelionas, turi įtraukęs minėtan darban daug moks-

leivių, kurie netingi pavažinėti po miestelius, arba ir kaimus organizuoti jaunimą.

Pabaigoj gegužės įvyksta apygardos Pavasarininkų suvažiavimas Ma-lėje.

V. Og. Kr. Mečislovas.

MOCKAVA (Mariampolės apskr.). Čion jau keletas metų gyvuoja "Pavasario" kuopelė. Pradžioj nariais buvo gausi, turi chorą, vėliavą. Bet dabar nariai dy-la, gražūs siekiai eina šalin. Priežastis tame, kad nariai nenori mokančių klausyt, o patys nemoka vesti, nesugeba; išdidumas, kad net by kam sunku yra priėti.

Manoma, kad visgi kada nors susipras.

V. Og. Kr. Mečislovas.

Nepriklausomybės šventė. Šiomet Nepriklausomybės šventės iškilmės Kaune buvo iškilmingai apvaikščiojamos gegužės 15 dieną. Tą pačią dieną buvo švenčiama Lietuvos Seimo 4 metų sukaktuvės ir Lietuvos kariuomenės metinė šventė.

Pabaltijos valstybių svečiai. Gegužės 13 dieną Kauran atvyko suomių, estų ir latvių 24 karininkai dalyvauti mūsų kariuomenės šventėje gegužės 15 d.

Klaipėdos konvencija jau pasirašyta. Gegužės 17 d. 10 val. Ministeris Pirmininkas ir Užsienių Reikalų Ministeris E. Galvanauskas pasirašė Klaipėdos konvenciją.

Čehoslovakijos kryžiai mūsų karininkams. Čehoslovakijos vyriausybė apdovanojo savo kryžiais tris mūsų karininkus.

"Birutės" šaltinio vanduo. Nesenai Kaune pradėta pardavinėti Birštono "Birutės" šaltinio vanduo, kuris anot gydytojų esąs labai naudingas ir sveikas gerti nervų ligomis sergantiems.

Doleriai. Pašto valdybos žiniomis, nuo įvedimo piniginių operacijų pašto perlaidomis su Amerika, t. y. nuo spalio mėn. 15 d. iki š. m. kovo 28 d. gauta iš Amerikos perlaidomis 288,460 dol. 37 ct.

Palangoje uostą statys. Sus. Minist. Inžinierių Tarybos įteikta Ministerių Kabinetai patvirtinti projektai ir sąmatos Palangos žvejų uostui statyti ir Prienų tiltui remontuoti.

Kratos moksleivių bendrabuty. Gegužės 11 naktį okupantų policija, apsupus lietuvių moksleivių bendrabutį Vilniuje, įsiveržė į vidų ir pradėjo krata. Miegoję moksleiviai žiauriai už kojų buvo tasmomi, ir jų guoliai išvartomi. Krata tęsėsi nuo 1 valandos nakties iki ryto. Ko okupantai ieškojo — nežinia.

Kiekvienas Lietuvos Vyčių organizacijos narys, kuris priklausė prie organizacijos pirm įvedimo Pašelpos skyriaus, turi teisės ligi liepos 1 įstoti į Pašelpos skyrių be įstojimo mokesčių. Po liepos 1, įstojimo mokesčiai bus: nuo 14 iki 21 metų \$1.00, nuo 21 iki 35 metų \$2.00, nuo 35 metų \$3.00.

Lietuvos Vyčių 13-ta kuopa laike Vajaus prirašė 170 naujų narių ir laimėjo pirmą dovaną nuo Lietuvos Vyčių Centro ir nuo Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio. Prie šios kuopos ir dabar rašosi naujų narių.

14-ta kuopa Cicero, Ill., Vajaus dovanų nelaimėjo. Kuopos valdyba pageidauja, kad Centras paskelbtų Pašelpos skyriaus Vajų. Tuomet 14 kp., sako, laimėtų pirmą dovaną.

Iš Centro Raštinės.

Vajui Pasibaigus.

Vyčių Vajui pasibaigus, Centro Valdyba turėjo specialį posėdį birželio (June) 6 d., 1924. Tame posėdy vienbalsiai pripažino Vajaus dovanas sekančioms kuopoms:

1) Pirmą dovaną, \$50.00 auksu, Lietuvos Vyčių 13-tai kuopai, Chicago, Ill. (Šv. Kryžiaus parapijoj, Town of Lake kolonijoj). Ši kuopa prirašė 170 naujų narių.

2) Antrą dovaną, \$25.00 auksu, Lietuvos Vyčių 4-tai kuopai, Chicago, Ill. (Dievo Apveizdos parapijoj). 4-ta kuopa prirašė 147 naujus narius.

3) Trečią dovaną \$15.00 auksu, Lietuvos Vyčių 20 kuopai, Nashua, N. H. Ji prirašė 59 naujus narius.

4) Ketvirtą dovaną, \$10.00 auksu, Lietuvos Vyčių 110-tai kuopai, Maspeth, N. Y. Ji prirašė 56 naujus narius.

Penkta iš eilės daugiausia prirašė naujų narių 35-ta kuopa, West Pullman, Ill. Nors Centras buvo paskyręs tik keturias dovanas, bet atsižvelgiant į kuopų pasidarbavimą, ypatingai į 35-tos kuopos, kuri trigubai laike Vajaus padidėjo, posėdy nutarta duoti dovaną \$10.00.

Iš išvardintų kuopų galima spręsti, kad Vajus šiais metais geriau nusisekė, negu pernai. Pernai pirmą dovaną laimėjo 48-ta kuopa, prirašiusi 110 naujų narių. Šiais metais pirmą dovaną gauna kuopa prirašiusi 170 naujų narių.

Vajaus laiku daug pasidarbavo kaip kuopos, taip ir kuopų darbuotojai. Apie kuopas ir atskirus žmones bus plačiau parašyta sekančiame "Vyčio" numery.

Šiame numery dedame apyskaitą už gegužės mėnesį. Per gegužės mėn. buvo pajamų \$1,273.45. Tos pajamos yra daugiausia narių mokesčiai. Iki šiol mūsų organizacijos gyvenime nebuvo nei vieno tokio laimingo mėnesio, kad nariai būtų sumokėję virš \$1,000.00 ir kuopa būtų prirašiusi per vieną mėnesį 170 naujų narių.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO RAŠTININKO FINANSŲ APYSKAITA.

(Nuo Gegužės 1 iki Birželio 1, 1924).

PAJAMOS.

Balansas iš Balandžio mėn.	\$284.58
13 kp. Chicago, Ill.	358.00
4 kp. Chicago, Ill.	137.50
20 kp. Nashua, N. H.	180.00
110 kp. Maspeth, N. Y.	82.05
5 kp. Chicago, Ill.	21.00
7 kp. Waterbury, Conn.	6.00

17 kp. So. Boston, Mass.	14.50
35 kp. West Pullman, Ill.	23.50
36 kp. Chicago, Ill.	2.00
79 kp. Detroit Mich.	25.50
102 kp. Kun. Ig. Boreišis	3.50
Adv. C. Česnulis "Vyčio" pren.	1.00
5 kp. Chicago, Ill. Fin. Knygai lapų	50
A. Ivaškos pren. į Lietuvą	3.00
111 kp. Youngstown, Ohio	26.00
26 kp. Worcester, Mass.	43.50
35 kp. West Pullman, Ill.	8.50
A. Urbonas	3.00
16 kp. Chicago, Ill.	32.25
18 kp. Cambridge, Mass.	15.00
36 kp. Chicago, Ill.	7.50
14 kp. Cicero, Ill.	13.75
85 kp. Westville, Ill.	2.25
47 kp. Waukegan, Ill.	32.35
100 kp. Amsterdam, N. Y.	15.00
36 kp. Chicago, Ill.	1.50
35 kp. West Pullman, Ill.	2.00
17 kp. So. Boston, Mass.	13.00
80 kp. St. Louis, Mo.	1.75
14 kp. Cicero, Ill.	3.50
1 kp. Montello, Mass.	9.75
Kun. Kodžio "V." pren. į Lietuvą	2.00
13 kp. Chicago, Ill. mok. lapų	50
102 kp. Detroit, Mich.	23.75
17 kp. So. Boston, Mass.	12.00
14 kp. Cicero, Ill.	4.00
14 kp. Cicero, Ill.	90
5 kp. Chicago, Ill.	22.25
27 kp. Norwood, Mass.	7.50
Pašelpos mokesčiai	19.35
J. Braknys	3.00
J. Pocius	3.00
14 kp. Cicero, Ill.	28.80
78 kp. Lawrence, Mass.	3.50
6 kp. Hartford, Conn.	10.50
27 kp. Norwood, Mass.	34.00
16 kp. Chicago, Ill.	26.25
35 kp. West Pullman, Ill.	26.00
7 kp. Waterbury, Conn.	16.00
E. Bendzutyte	3.50

Viso įėjo gegužės mėnesį \$1,273.45

Pridėjus balansą iš balandžio mėn. 284.58

Viso labo \$1,558.03

Išmokėta 574.21

Lieka balansas \$983.82

IŠMOKĖJIMAI.

(Nuo Gegužės 1, iki Birželio 1, 1924).	
Redaktoriui alga už balandžio mėn.	\$80.00
Ig. Sakalui alga nuo 12-24-23, ligi 12-31-24	30.00
J. Klikūnas — Paskola Nr. 49,	25.00
P. Maskolaitis — Paskola Nr. 80,	25.00
K of L Press už spaudos darbus	75.25
Stampos "Vyčiui"	5.00
S. D. Childs — 12 viršelių Pašelpos knygoms	33.96
Už "Vytį" Nr. 19(132) K of L Press	220.00
Už stampas "Vyčiui", Centro Raštinei ir Redakcijoj	20.00
Redaktoriui alga už pirmą dalį gegužės mėnesio	60.00
Viso išmokėta	\$574.21

NAUJI LIET. VYČIŲ ORGANIZACIJOS NARIAI,
PRISIRAŠĘ PO XI-jo KONGRESO.

Prie 5 kp., Chicago, Ill. — 9(236) J. Čekaitis, 10(237) P. Beržinskas, 11(238) Antanas Ordenas, 12(239) Jul. Preskus,

Prie 7 kp., Waterbury, Conn. — 18(240) Kaz. Auditis, 19(241) Magd. Butkiūtė, 20(242) Br. Petraitė, 21(243) Bened. Statkevičius, 22(244) Izab. Žiburiūtė, 23(245) Ver. Zigmontas.

Prie 8 kp., Chicago, Ill. — 1(246) Kat. Laban, 2(247) Victor B. Petkus, 3(248) Thomas Petkus.

Prie 11 kp. Homestead, Pa., — 1(249) J. Brazinskiūtė.

Prie 13 kp. Chicago, Ill. — 13(250) J. Abromavičius, 14(251) Anna Ačaitė, 15(252) Dor. Ačaitė, 16(253) Mar. Adomaitė, 17(254) Br. Aluzaitė, 18(255) Izab. Antanavičiūtė, 19(256) Mar. Arlauskaitė, 20(256) Ant. Auškalnaitė, 21(257) St. Auškalnis, 22(258) Anna Auškalnis, 23(259) St. Aušraitė, 24(260) Valteris Bajorinas, 25(161) Juozas Balsis, 26(262) Ona Baltrukonaitė, 27(263) Kaz. Bartkaitė, 28(264) Ignas Bartkus, 29(265) Bened. Bartušis, 29(266) Vl. Benevičius, 30(267) Mar. Blažaitė, 31(268) Sal. Blažaitė, 32(269) Fr. Bondzinskas, 33(270) Helen Brazauskas, 34(271) Agnes Butkus, 35(272) P. Buza, 36(273) Ant. Cheledinas, 37(274) Theodor Česna, 38(275) Jad. Cicilo, 39(276) Ona Damašauskaitė, 40(277) El. Dainelaitė, 41(278) Kaz. Dainelaitė, 42(279) M. Danauskas, 43(280) Hattie Dervin, 44(281) Ant. Durša, 45(282) Pr. Durša, 46(283) Vl. Durša, 47(284) Stella Einikaitė, 48(285) Anna Einikis, 49(286) Stella Eidimt, 50(287) Jul. Garnaitė, 51(288) V. Galnaitė, 52(289) Jul. Gapševičiūtė, 53(290) Val. Gapševičiūtė, 54(291) Ad. Garuckas, 55(292) Ant. Gečaitė, 56(293) Onytė Gečaitė, 57(294) Fr. Grybas, 58(295) Sal. Gudenaite, 59(296) Onytė Jaškaitė, 60(297) Jonas Jankauskas, 61(298) St. Jaškaitė, 62(299) Kaz. Jareckas, 63(300) Br. Jocaitė, 64(301) Br. Jonikas, 65(302) Virg. Juknaitė, 66(303) J. Junkaris, 66(304) Fel. Juraška, 67(305) Br. Juška, 68(306) Mar. Juškaitė, 69(307) El. Ivaškevičiūtė, 70(308) Sof. Ivaškevičiūtė, 71(309) Jonas Kaminskis, 72(310) M. Karpus, 73(311) Onytė Katauskaitė, 74(312) Gen. Kazlauskaitė, 75(313) Br. Kazlauskaitė, 76(314) An. Kelpšaitė, 77(315) Walter Paul Kraus, 78(316) Chester P. A. Kraus, 79(317) Br. Kravickas, 80(318) St. Kryževičius, 81(319) Kat. Kučinskaitė, 82(320) Fr. Kučinskis, 83(321) K. Kučinskaitė, 83(320) Ona Kulpošaitė, 84(321) Bernice Lauraitis, 85(322) Lucille Laurin, 86(323) Mar. Laurinskaitė, 87(324) Ona Lešinskaitė, 88(325) Joseph. Levickas, 89(326) Ag. Maceliūnaitė, 90(327) Johanna Malakauskaitė, 91(328) J. Markelis, 92(329) Anna Masla, 93(330) J. Mazrimas, 94(331) Jad. Mažeikaitė, 95(332) Ant. Mažrimaitė, 96(333) Ona Marliūnaitė, 97(334) Kaz. Martinkus, 98(335) V. Mastauskas, 99(336) Ant. Metrikis, 100(337) P. Mileris, 101(338) Jul. Mikaluskaitė, 102(339) Bern. Miller, 103(340) Em. Naruševičiūtė, 104(341) Bern. Nausiedas, 105(342) Dom. Nausiedaitė, 106(343) Ona Navickaitė, 107(344) Al. Nomeikas, 108(345) St. Norbutas, 109(345) Jad. Norbutaitė, 110(346) Ant. Norkaitė, 111(347) J. Norkus, 112(348) St. Norkus, 113(349) Sophia Pajauskas, 114(350) Al. Panavas, 115(351) Anelė Panavaitė, 116(352) Johanna Pankauskaitė, 117(353) M. Paulikaitė, 118(354) J. B. Paulikas, 119(355) J. Paulauskas, 120(356) Ad. Petrauskas, 121(357) Br. Petrošaitė, 122(358) Anna Petkus, 123(359) Carol. Petkus, 124(360) Ant. Petrauskas, 125(361) Br. Petrauskaitė, 126(362) Al. Petravičius, 127(363) Br. Petravičiūtė, 128(364) Mvk. Petroševičius, 129(365) Juzefina Petroševičiūtė, 130(366) Mar. Petrošaitė, 131(367) Marc. Pietrovich, 132(368) Pet. Pilinavičius, 133(369) Ir. Platkaitė, 134(370) Anast. Raudaitė, 135(371) Mot. Randis, 136(372) M. Rimkus, 137(373) J. Rimkus, 138(374) Jad. Raudaitė, 139(375) H. C. Rumšaitė, 140(376) Joseph Ruzgis, 141(377) Br. Sandaras, 142

(378) St. Šarauskaitė, 143(379) Ona Šatkaitė, 144(380) Vik. Šatūnas, 145(381) Br. Šereikaitė, 146(382) Jurgis Šereikis, 147(383) Al. Šerpetis, 148(384) Al. Šimkus, 149(385) Pr. Šlapias, 150(386) St. Slesoraitis, 151(387) Vin. Slesoraitis, 152(388) Teklė Šniukštaitė, 163(389) Morta Šničkaitė, 154(390) Petr. Stanislovaitė, 155(391) Edv. Stankus, 156(392) Mar. Stirbaitė, 157(393) Soph. Stramskas, 158(394) Kath. Stromskas, 159(395) Jonas Šukis, 160(396) Anna Tamašauskas, 161(397) Liud. Tirūnaitė, 162(398) Barb. Turauskaitė, 163(399) H. Urba, 164(400) St. Urbon, 165(401) Pr. Ukockis, 166(402) Pet. Vaitkus, 167(403) Fr. Valakauskaitė, 167(404) Ver. Vanagaitė, 168(405) St. Varanauskaitė, 169(406) Marc. Venskaitė, 170(407) J. Venckus, 171(408) John Valey, 172(409) St. Zabella, 173(410) Jon. Zaltauskas, 174(411) Kaz. Zaltauskas, 175(412) Jon. Zansitis, 176(413) Ant. B. Žemaitis, 177(414) Ver. Žičkaitė, 178(415) Charl. Zatrevie, 179(416) St. Jackson, 180(417) Ona Jasulaitis, 181(418) El. Maurušaitis, 182(419) Ant. Šeikauskas.

Prie 14 kp., Cicero, Ill. — 15(420) K. Abračinskas, 16(421) St. Banzin, 17(422) Ant. Bislis, 18(423) J. Budriks, 19(424) Jonas Greben, 20(425) J. F. Janoskey, 21(426) Bruno Jurevich, 22(427) Ant. Jurgilas, 23(428) Mot. Juškaitis, 24(429) Sim. Kuprevičius, 25(430) Ant. Laurinaitis, 26(431) Cl. N. Malecky, 27(432) Jos. Mazintas, 28(433) Ant. Mišeikis, 29(434) Ant. Mitchell, 30(435) Jonas Petrušaitis, 31(436) Rabašauskas, 32(437) St. Rashinski, 33(438) Riley, 34(439) K. Senovaitis, 35(440) J. Skirius, 36(441) Jurg. Zakaitis, J. A. Zauras, 37(442) Česlovas Banzin, 38(443) Pet. P. Daledovich, 39(444) Pet. Gražulis, 40(445) Walter Janoskey, 41(446) Vl. Januška, 42(447) P. Juncius, 43(448) Rob. Krenc, 44(449) Fr. Lapinski, 45(450) El. Mockaitė, 46(451) Jos. Valiulis, 47(452) Al. Šlegaitė.

Prie 16 kp. Chicago, Ill. — 14(453) St. Balčiūnas, 15(454) Helen Bendikiūtė, 16(455) St. Dambrauskas, 17(456) Anton Evaski, 18(457) J. Gaizaitis, 19(458) Ver. Globaitė, 20(459) Dom. Jaunius, 21(460) Walter Jomantas, 22(461) Jonas Jomantas, 23(462) Kaz. Jurevičius, 24(463) Soph. Jurgaitė, 25(464) Jos. Katauskaitė, 26(465) St. Lapinskaitė, 27(466) J. Mazutyte, 28(467) Al. Mielinis, 29(468) Al. Paulauskaitė, 30(469) L. Pirminaitė, 31(470) Kaz. Petrauskaitė, 32(471) Const. Putramintas, 33(472) Al. Rashinskas, 34(473) M. Shaulis, 35(474) Mar. Sakaluskaitė, 36(475) S. Šalčius, 37(476) St. Sutkaitis, 38(477) M. Talakauskaitė, 39(478) O. Uksaitė, 40(479) Izab. Vaišvilaitė, 41(480) M. Žiekaitė, 42(481) Iz. Žilis, 43(482) M. Žemgūlaitė, 44(483) J. Bubnis, 45(484) Jad. Gricaitė, 46(485) Pet. Jankauskaitė, 47(486) Jul. A. Migutis, 48(487) Anelė Radaitė, 49(488) H. Vaitukaitis, 50(489) Charles Gramontas, 51(490) John Stumbris, 52(491) St. Dochkus, 53(492) Tony Stankus.

Prie 17 kp., So. Boston, Mass. — 13(493) K. J. Ambrozus, 14(494) Kaz. Ambrozus, 15(495) Anupras Bartoška, 16(496) M. M. Gribaitė, 17(497) Anna A. Gribaitė, 18(498) Al. M. T. Kiburiūtė, 19(499) Pr. Liutkevičius, 20(500) Sk. Motiejiūnaitė, 21(501) Elzb. Pečkaiūtė, 22(502) Jonas Pivoriūnas, 23(503) Ona Račkauskaitė, 24(504) Cec. Sadauskaitė, 25(505) Kat. V. Švagždžiūtė, 26(506) V. Tamuliūnas, 27(507) Nat. Urbelaitė, 28(508) Kat. Viliutaitė, 29(509) Kat. Viliutaitė, 30(510) Jonas Zalonas.
(Bus daugiau).

Vincas Rūkštalis,

L. V. Centro Rašt.

VYČIAI PAVASARININKAMS.

"Pavasario" Sąjūda atsiuntė 25 savo skvriū adresu, kad tiems skvriams būtų siunčiamas "Vytis", ir iš savo nusė pareikalavo L. Vyčiū 25-kių kuopų adresu, kad galėtų joms siųsti "Pavasari".

“Pavasari” Vyčių kuopoms užsako Pavasarininkų skyriai, būt gera, kad Vyčių kuopos, kurių adresus išsiuntėm “Pavasario” Centru, “Vyčių” užprenumeruotų vienam Pavasarininkų skyriui. Tuomet Centru būtų didelis palengvinimas, kol del spaustuvės įsigijimo padėtis nėra geriausia.

Paduotų kuopų adresai:

1. 1 kp. Jonas Banys, 218 Ames St., Montello, Mass.
2. 2 kp. P. Jasiūnas, P.O. Box 280, Lewiston, Me.
3. 4 kp. J. Savickaitė, 1714 So. Union Ave., Chicago, Ill.
4. 5 kp. Pr. Andruškevičius, 1713 N. Marshfield Ave.,
Hartford, Conn.
5. 6 kp. K. M. Songailiūtė, 51 Capital Ave.,
Hartford, Conn.
6. 7 kp. Vik. Viturys, 797 Bank St., Waterbury, Conn.
7. 10 kp. J. A. Gailiūnas, The Lithuanian Store,
Atholl, Mass.
8. 11 kp. O. M. Dimšiuūtė, 322 — 2nd Ave., Homestead, Pa.
9. 13 kp. Vincas Stancikas, 1543 W. 46th St.,
Chicago, Ill.
10. 14 kp. L. Krekščiūnas, 1434 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
11. 16 kp. Pr. Juška, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
12. 17 kp. V. T. Savickas, 427 E. 17th St.,
So. Boston, Mass.
13. 18 kp. Ona Šimbelaitė, 304 Washington St.,
Cambridge, Mass.
14. 24 kp. Elzb. Miliauskaitė, 2019 W. 23rd St.,
Chicago, Ill.
15. 25 kp. Jonas Ūselis, 816 E. 95th St., Cleveland, Ohio.
16. 27 kp. Ap. K. Stasaitė, 43 Dean St., Norwood, Mass.
17. 35 kp. Ed. Norviliūtė, 12141 Princeton Ave.,
Chicago, Ill.
18. 36 kp. J. Stankus, 4321 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.
19. 41 kp. Ona M. Šniečkienė, 222 — 9th St.,
Brooklyn, N. Y.
20. 47 kp. B. S. Sušienė, 822 Lincoln St., Waukegan, Ill.
21. 48 kp. Elena Bucevičiūtė, 511 W. Reynold St.,
Springfield, Ill.
22. 78 kp. Pr. Juknevičiūtė, 20 Chelmsford St.,
Lawrence, Mass.
23. 79 kp. J. A. Juškis, 1409 Canif Ave., Detroit, Mich.
24. 93 kp. J. Saunoraitė, 75 Watkins Ter., Rochester, N.Y.
25. 102 kp. Pr. Jarmakas, 2125 — 25th St., Detroit, Mich.

Pavasarininkų Skyrių adresai:

1. Kun. Balčiūnui, Akmenėje, Mažeikių aps., Klebonija.
2. Mokytojai K. Kazūkauskaitėi, Sedos paštas, Barstyčiai,
Prad. Mokykla.
3. Monikai Ūkantei, Vieکشnių paštas, Mažeikių aps.
Gyvulių kaimas.
4. Mokytojui J. Sidabruui, Vieکشnių paštas, Mažeikių aps.
Krakių kaimas.
5. Onai Treinauskytei, Laižuva, Mažeikių aps.
Kuršo g. 17 No.
6. Andriui Daukantui, Leckava, Mažeikių paštas.
7. Mokytojui A. Konsmanui, Mažeikiai, Pradinė Mokykla
prie Katalikų bažnyčios.
8. Mokytojui A. Paulavičiui, Pikeliai, Mažeikių aps.
9. Mokytojai O. Laucevičiūtei, Vieکشnių paštas,
Purvėnų kaimas.
10. Domui Galminui, Vieکشnių paštas, Mažeikių aps.,
Padvarelių kaimas.
11. S. Radžiui, Seda, Mažeikių Miškų Urėdijoje.
12. Kun. Jareckiui, Mažeikių paštas, Tirkšliai, Klebonija.
13. Mokytojai M. Butkutei, Vieکشnių paštas,
Žibikų kaimas, Mažeikių aps.
14. Jonui Malukui, Židikiai, Mažeikių aps., Lušės stotis.
15. Mok. J. Kniūkštaitėi, Mažeikiai, Reviečių kaimas.
16. Kun. Gasiūnui, Vieکشniai, Mažeikių apskr.
17. Kun. St. Butrimui, Kalnujai, Raseinių paštas.
18. Stasiui Majauskui, Raseinių paštas, Bakučių kaimas.
19. Kl. Kun. Janulaičiui, Raseinių paštas, Betygala.
20. Kun. K. Rickui, Raseinių paštas, Šilava.

21. Kun. Gežgnai, Tytavėnų paštas, Raseinių aps.
22. Kun. Stelmokui, Raseinių paštas, Viduklė.
23. Kun. Stelmokui (įduoti Vailabų kuopai), Raseinių paštas,
Viduklė Vailabai.
24. Ig. Vaitkui, Nemakščiai, Raseinių aps., Pužų kaimas.
25. Kun. Juozui Susniui, Raseiniai.

—X—

Sportas.

CLEVELAND, OHIO. — Rungtynės. Ir vėl Vyčiai supliekė priešingą pusę. Gegužės 25 dieną miesto parke įvyko rungtynės tarp Vyčių 25 kp. ir Holland Furnace beisbolo komandų. Ši Holland Furnace beisbolo Komanda yra laikoma geriausia komanda iš visų klasė B. Bet Vyčiai kai pradėjo bombarduoti, tai ir du jų pyčeriai neatsilaukė. Rezultatai: Vyčiai 12, Holland Furnace — 7.

Štai rungtynių smulkus raportas:

Vyčiai	AB.	R.	H.	PO.	A.	E.	Holland	Tur.	AB.	R.	H.	PO.	A.	E.
Luiza 1 b.	4	0	2	5	0	0	McHugh	2 b.	2	0	0	0	0	1
Debasis 2 b.	3	1	1	1	0	0	Veres	1 b.	3	2	2	3	0	0
Kasperis C.F.	4	1	0	0	0	0	Westhaven	S.S.	3	1	1	0	1	1
Kuška 3 b.	3	1	0	2	1	0	Shambuck	L.F.	3	1	2	0	0	0
Dilius S.S.	3	3	3	0	2	0	Marh	3 b.-P.	3	0	1	2	1	1
Kandrius L.F.	2	3	2	2	1	0	Petrancik	R.F.	3	0	2	0	0	0
Pangonis R.F.	3	1	2	0	0	0	Neuman	C.F.	3	1	2	1	0	0
Jasonis C.	3	1	3	5	1	0	Stevens	C.	1	0	1	4	0	0
Miklus P.	3	1	1	0	4	0	Soika	C.	1	1	1	5	0	0
Iš viso	28	12	14	15	9	0	Kennedy	P.	0	0	0	0	2	0
Vyčiai	0	5	2	5	0	—	Fraunfer	P.3b.	1	1	1	0	0	0
H. Fur.	2	0	1	4	0	—	7	Iš viso	22	7	13	15	4	3

Jurgis K. Venslovas, mgr.

SPRINGFIELD, ILL. — L. V. 48 kp. jaunamečiai. Pernai metais mes suorganizavom jaunamečių beisbolo ratelį. Šiais metais iš jo išaugo geriausias tyimas visam Illinois valstybės centre. Nei vienas žaidikų nepereina 18 metų amžiaus.

Mes turėjom gerą sezono pradžią ir tikimės pasilaukti ir ateity. Mes pralošėm vieną žaidimą (game) su Robert Bros. Jrs., bet išlošėm penkis. Pabaigoj sezono mes tikimės sutriuškinti visus beisbolo ratelius.

Mes turim beisbolo žvaigždžių, kaip: Mazrim, 1-st basemen, B. Korkus, pitcher, Ed. Caspar, c. f., ir J. Dzedelika, catcher. Jų ir kitų pastangomis ir gabumais, ratelis įgija laimėjimus.

Mūsų manageris, Mr. S. Lapinskas labai rūpinasi ratelio reikalais, jis stoja už visus, o visi už jį, del to ir sekasi. Kuomet išlošėm paskutines rungtynes, p. Lapinskas ratelio nariams iškėlė balių, iš kurio grįždami visi džiaugėsi.

L. Vyčių 48 kp. jaunamečių beisbolo ratelis kviečia bile kuopos jaunamečius stot į rungtynes. Mes pasiruošę. Ateikit ir išmėginkit!

Al. T. Bakūnas, kapitonas

JUOKAI.

Ui, kas jam rėks, jei aš gesysiu.

Panevėžio mieste užsidegė vieno žydo namas. Žydelis išsoko iš vos pradėjusio degti namo ir bėga gatve šaukdamas “pežar” pežar”.

Žmogus: Nerėk, Judošiau, bet šok gesyt!

Žydas: Ui, kas jam rėks, jei aš gesysiu.

Juozas Dailidė.

NEBEPAŽĪSTA.

Ežbutė: Miliut, man rodos, kad aš tą vyruką kur nors esu mačius.

Emilija: Ale, Elzbut, tu pernai vasarą su juom buvai užsakyta.

J. Dailidė.

Kas Jaunimo Veikiama.

L. VYČIŲ NEW YORKO IR NEW JERSEY'S APSKR. KP. SUSIRINKIMO PROTOKOLAS.

Lietuvos Vyčių New Yorko ir New Jersey's valstybių apskr. kp. 31-mas suvažiavimas įvyko gegužės 4 dieną, 1924, "Temple Hall", Maspeth, N. J. vadovaujant pirmininkui I. Kulikaičiui.

Pirmininkas atidarė susirinkimą malda. Po to sekė mandatų priėmimas ir delegatų vardų iššaukimas.

Iš 12 kp. New York, N. Y. dalyvavo: J. Navickas, J. Tamošaitis, ir Ona Bagdoniūtė;

Iš 29 kp. Newark, N. J.: P. Ilseika;

Iš 41 kp. Brooklyn, N. Y.: L. Šimutis;

Iš 49 kp. Brooklyn, N. Y.: J. Karalius, P. Bertulis, A. Mockapetriūtė, J. Goginskiūtė, V. Jakčiūtė, Ona Zanjankauskiūtė, B. Vensevičiūtė, A. Samuolis, O. Randinaitė, K. Zostautas;

Iš 61 kp. Paterson, N. J.: I. Kulikaitis ir M. Kulikaitienė;

Iš 90 kp. Harrison, N. J.: J. Vaitkūnas, P. Karnila, J. Stasiulionis, P. Stasiulionis ir P. Medveckas;

Iš 110 kp. Maspeth, N. Y.: A. Šlapikas, O. Laukaitė, M. Malekiūtė ir K. Brusokas.

Svečiams buvo suteiktas pilnas balsas.

Protokolas praeito suvažiavimo buvo skaitytas ir su pataisomis priimtas. Po to sekė įvairių komisijų raportai.

Koro tarybos raportą (kas link Apskr. Meno Sekcijos susirinkimo ir rezultatų) išdavė J. Tamošaitis. Raportas priimta.

Paskui sekė Specialės Koro Tarybos raportas, kurį taip pat išdavė J. Tamošaitis. Ši Taryba laikė 3 susirinkimus ir išrinko P. Anicetą Šlapelį už korvedį. Į šią Tarybą įeina apskričio korvedis, kiti korvedžiai ir L. Šimutis, kuriems buvo pavesta sudaryti koro statutą.

Apskričio organizatoriaus, J. Vaitkūno raportas. Pranešė, kad Elizabeth'o, N. J., 52 kuopa baigė irti, bet yra vilties, kad ateity atsigaus. Organizatorius sutiko su kitais nuvažiuoti į Bayonne, N. J. ir tenai atgaivinti Vyčių kuopą.

Del trumpumo laiko, apskr. kuopų raportai buvo atidėti kitam suvažiavimui.

Kas link sporto, A. Šlapikas iš Maspeth, N. Y. pranešė, kad jo kuopa turi sudarius base-ball ratelį; ketina lošti su Brooklyn'o, N. Y. "Lithuanians Young Men's Society" ir su Elizabeth'o base-bolininkais.

Po to sekė nauji sumanymai.

J. Tamošaitis įnešė sumanymą, kad per vasarą kuopų nariai ir pačios kuopos palaikytų savitarpinį draugavimą per dainas, sportą, pažintis, ekskursijas, vakarėlius etc. Sumanymas priimta.

Po to J. Tamošaitis taip pat patarė, kad apskritis surengtų vasarinį pikniką. Sumanymas tapo paremta. Išrinkta pikniko komisija iš šių narių, būtent: K. Brusokas, A. Šlapikas, J. Karalius, E. Guginskiūtė, B. Vensevičiūtė, F. Brigaitis, J. Navickas. Paskirti dieną ir visą darbą atlikti, buvo pavesta komisijai.

Del stokos laiko, gerb. L. Šimutis padavė sumanymą, kad studentų Paulionio ir Brigaičio referatai būtų paduoti kuopose perskaityti. Apskr. raštininkui pavesta referatus kuopoms įteikti.

Kitas apskričio suvažiavimas nutarta laikyti Central Brooklyn, N. Y. Suvažiavimo dieną palikta apskričio valdybai nuskirti.

Suvažiavimą baigė pirmininkas I. Kulikaitis malda.

I. Kulikaitis, pirm.

J. Tamošaitis, raštin.

YOUNGSTOWN, OHIO. — Naujos kuopos darbuotės pradžia. Nors čia randasi ir nemažas lietuvių būrelis, vienok iki šiam laikui jokio jaunimo susibūrimo nebuvo. Mūsų jaunoji karta buvo užmiršta. Jos darbuotės taip kaip ir nesimatė. Jeigu kiek ir dirbo, tai be jokios vienybės; ir tai daugiausia svetimam gaivalui. Žodžiu sakant, didžiai mylinti ir gerbianti savo kalbą ir savo tautą tėvai, nedaug ką galėjo pasididžiuoti savo vaikų nuveiktais darbais.

Bet laikui bėgant mainės ir gyvenimo aplinkybės. Kitaip pradėta žiūrėti į jaunimo reikalus. Ir po kelių pasitarimų likosi sudaryta Vyčių kuopa. Nors ji ir negali didžiūotis savo didumu, bet visgi — padaryta pradžia.

Gegužės 10 d. buvo įrengtas pirmutinis pasilinksminimo vakarėlis. Žmonių buvo nemažiausia. Gražiai pasilinksmina, tuo pačiu kartu padaryta ir pelno del naujai susidariusios kuopos.

Gegužės 31 d. buvo didelis balius. Tai buvo paskutinis šio sezono. Vasarą manoma įrengti net kelius išvažiavimus. Manoma užprašyti ir Cleveland'o Vyčius atsilankyti, kad tuomi užmegsti artimesnius ryšius su šių dviejų kolonijų jaunimu.

Sulaukus rudens, manoma statyti vieną kitą veikalą, prie ko jau yra pradėta ruošti.

Iš to visko matosi, kad jaunimas čia ne juokais sukruoto. Visi yra pilni energijos, iš ko galima tikėtis gerų pasekmių mūsų tautos ir tikybos labui.

Z.

NASHUA, N. H. — Valio 20-ji kuopa! Vyčių 20 kuopa gyvuoja net nuo 1916 m., bet paskutiniiais laikais ji buvo gerokai apmirus. Kitos N. Angl. apskričio kuopos organe ir kituose laikraščiuose pasigirdavo, kad jos gyvuoja ir darbuojas, o 20-ji kuopa tylėjo, nes girtis nebuvo kuo.

Dabar ir mes pradėjom krutėt. Vajui pasibaigus, matysim, ar labai toli stovėsime nuo kitų kuopų (Vajaus rungtyne būsit bene trečioj vietoj su 57 naujais nariais. "Vyčio" Red.).

L. Vyčių 20-tai kuopai daugiausia pasidaravo gerb. kleb. kun. P. Daniūnas, varg. A. Stašauskas. Jiems pasidaravus kuopa pakilo, nors nemažai jiems nemalonumų teko patirti iš priešų pusės, kurie taip pat nemiega. Jie dėjo pastangų, kad vietos jaunimą iškrikdyti, bet visos tos pastangos nuėjo veltui. Jaunimas stoji po Vyčių vėliava darbuotis tautai ir bažnyčiai.

Gegužės 2 d. mėnesiniam susirinkime išrinkta kuopos valdyba. Pirm. — J. Bartis, pag. — Justina Degešiuūtė, nutarimų rašt. — Pr. Luciūniūtė, fin. raštin. — Vl. Šimkus, izdin. — O. Z. Bugailiūtė, izdo globėjai: A. Verkauskas ir M. Tamuliūtė, knygius — varg. A. Stašauskas, korespondentais varg. A. Stašauskas ir O. Z. Bugailiūtė, muzikos ir žaislų vedėju taip pat varg. A. Stašauskas. Į apskričio suvažiavimą išrinkta šeši delegatai ir pagaminta keletas sumanymų.

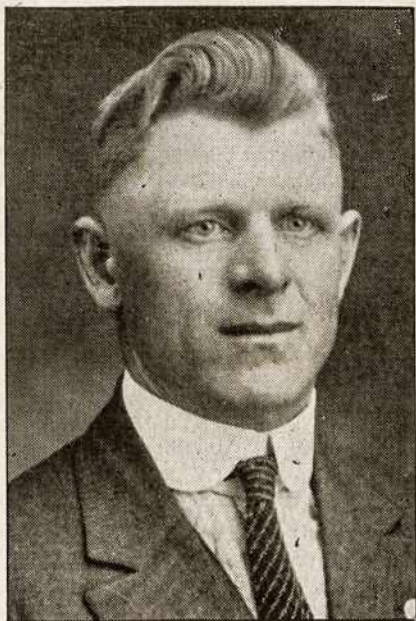
Vyčių ūpas buvo pakilęs. Nutarta paminėti Motinų šventę — gegužės 11 d. Tą dieną buvo užbaigimas šv. misijų, kurias laikė tėvas marijonas kun. Dr. Ig. Česaitis. Vyčių 20 kp. nariai tą dieną ėjo in corpore prie šv. Komunijos.

Tai bene pirmą kartą Vyčių 20-ji kuopa taip bažnyčioje gražiai pasirodė.

Kuopą sudaro didžiuj čia augęs jaunimas.

Kp. korespondentas.

WATERBURY, CONN. — L. Vyčių Conn. apskričio suvažiavimas. Buvo gegužės 11 d. Vyčių name. Iš ryto visi nariai išklausė šv. misijų. Pirmą val. po pietų prasi-dėjo posėdis. Išduota raportai. Posėdį vesti išrinkta val-

ANTANAS PAŽĖRA,

Ižymus darbuotojas Gary, Ind. Jis yra L. Vyčių 82 kp. pirmininkas, Vyčių — parap. choro pirm.; šv. Mykolo dr.-jos rašt. ir nuo pat pradžios valdyboj vietą užima; Sus. L. R. K. A. 192 kp. nut. rašt. ir korespondentas; kuone visame lietuvių katalikų vietiniame veikime yra pirmutinis. Gausiai aukojo tėvynės Lietuvos ir kat. visuomenės reikalams. Pirmutinis buvo su duosniausia auka vietinei kuriamai parap. mokyklai, kurios reikalą nenuilstamai stūmė pirmyn. Vaidinime scenoje yra pasižymėjęs. Nė vieno vietinių lietuvių katalikų surengto vaidinimo neapleido, kuriame rolės nebūtų turėjęs.

Šią vasarą su L. Vyčių ekskursija išvažiavo aplankyti savo mylimą tėvynę, kuriai yra tiek daug pasidaravęs. Dar jis nepailso darbuotis visuomenės dirvoj. Sugrįžęs iš tėvynės, jėgas atnaujinęs, tęs savo darbuotę Bažnyčios ir Tautos labui.

dyba: Vytė Blažauskiūtė, pirm., Mažeika, vice-pirm., Labeckiūtė, raštin., Žiburiūtė, pag., Urbonas, raštin., Jesmantas, reporteris. Posėdį aplankė gerb. kun. kl. J. Valantiejus ir Vyčių org. pirmininkas A. Aleksis. Padaryta sekanti įnešimai ir nutarimai. Eiti prie įkūnijimo Aukso Kardo, rengti Conn. Vyčių išvažiavimą Hartford, Conn. Raginti daugiau rašyti angliškai į organą "Vytį". Einantiems metams išrinkta nauja apskričio valdyba: Vytis Kairis (iš Waterbury), pirmin., Jesmantas (iš Hartford), vice-pirmin., Alenskiūtė (iš W.), rašt., Urbonas (iš W.), kasin. Kitas suvažiavimas bus New Haven, Conn.

Po posėdžio visi delegatai buvo pavaišinti. O tą vakarą ėjo į parėngtą vaidinimą. Statyta "Motinos Širdis". Kūriny s puikiai vaidinta.

Tuo ir baigėsi suvažiavimo ir Motinų Dienos iškilmės.

Petras Jesmuntas.

LAWRENCE, MASS. — L. Vyčių 78 kuopos susirinkimas įvyko birželio 2 d., 1924. Susirinkime dalyvavo ir dvasios vadas kun. F. A. Virmauskis. Pats susirinkimas buvo rimtas ir gana gyvas.

Aptarus kuopos išvažiavimą, kuris bus birželio 22 d., prasadėjo svarstymai apie ruošiamą N. A. apskričio Vyčių metinę gegužinę, kuri įvyks liepos 4-tą garsioj Lawrence "Palangoj". Kadangi šį metų gegužinę įvyksta čia pat vietoj, tad visas darbas lieka paruošti Lawrence ku-

pai. Nors darbas yra milžiniškas, bet pasekmių irgi tikimasi didelių.

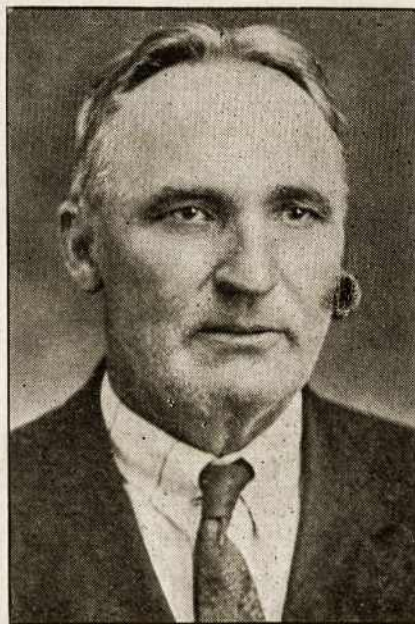
Ši gegužinė bus skirtinga nuo visų kitų buvusių gegužinių, bei šiaip paprastų išvažiavimų. Skirtingumas štai kokis. Šį metų Vyčiai leidžia žemės lotą išlaimėjimui (Palangoj), bet svarbiausias skirtingumas, tai būsims "Popularity Contest". Tai naujanybė lietuvių tarpe. Visos N. A. Vyčių kuopos statys po vieną, ar dvi kandidatės ir kurios kuopos mergaitė reprezentuos daugiausia balsų, tai yra išparduotų loto tikių (nes kiekvienas tiktas ženklins balsą), toji mergaitė bus apvainikuota kaipo "Vasaros Karalienė". Man rodos, apskritis ir dovaną skiria. Jina galės išsirinkti sau karalių. Jos apvainikavimui bus paruoštas tam tikras sostas ir kostiumai.

Kandidačių vardai bus skelbiami laikraščiuose. Tad visoms N. A. kuopoms laikas subrusti prie darbo, nes laikas jau trumpas. Vyčiai stengkimės šią gegužinę padaryt didžiausia visų, kaip finansiniai, taip ir kitais žvilgsniais.

Gegužės 16 š. m. Vyčių kuopa turėjo šeimyninį vakarą del visų "Piloto Dukters" veikalo vaidilų ir kitų pasidaravusių. Jaunimo dalyvavo apie 70; vakaro programa susidėjo iš dainų, muzikos ir žaislų, taip pat buvo duodama gėrimai ir valgiai. Viskas buvo veltui. Prie suruošimo virš minėto vakaro pasidaravo Vytės F. Juknevičiūtė ir L. Venčienė.

Lawrence jaunimo yra daug, bet prie Vyčių priklausoma mažuma. Reiktų tėveliams pasirūpinti, kad jų dukters bei sūnai priklausytų prie gerų organizacijų ir pačiam jaunimui reiktų labiau susiprasti ir spiestis po Vyčių vėliava ir turėti sau už garbę būti tokos brangios organizacijos nariu.

78 kp. korespondentė.

ANTANAS ZDANKUS,

L. Vyčių 82 kp. narys, energingas darbuotojas Gary, Ind. Jis yra narys šv. Kazimiero parap. komiteto ir pasišventusiai darbuojasi parapijos labui. Remia ir pagelbsti įvairioms liet. kat. draugijoms jų darbuotėje tėvynės ir katalikų naudai. Daug jėgų įdeda į steigimą projektuojamos parap. mokyklos. Kiek galėjo, aukojo tėvynės ir kat. visuomenės reikalams.

Šią vasarą jis išvažiavo su Vyčių ekskursija aplankyti savo tėvynę Lietuvą, kurios nėra matęs jau 30 metų ir kurios labai pasišventusiai dirbo.

CHICAGO, ILL. Iš 16 kuopos darbuotės. — Lietuvos Vyčių 16-tos kuopos savaitinis sus-mas įvyko birželio 5 d. šv. Jurgio parap. salėj. Esant mūsų bažnyčioj šv. Misijoms, sus-mas negalėjo laiku prasidėti. Nežiūrint to, kad ir vėlokai, bet narių susirinko gausus būrys; rimtai ir gyvai svarstė kuopos reikalus.

Iš pradžios sekė įvairių komisijų raportai. Vienas svarbiausių raportų buvo del L. V. Chicagos apskr. tradicinio išvažiavimo, kuris įvyks liepos 4 d. Iš komisijos raportų paaiškėjo, kad prie to išvažiavimo rengiamasi labai energingai. Dedama daug pastangų, kad surinkus daugiausiai dovanų. Devynios dovanos jau gautos ir visos geros vertės, kaip tai: aukso gabalas, gintaro karoliai ir kitokių brangių dovanų. Visi, kas dalyvaus Vyčių tradiciniame išvažiavime, dalyvaus žaidimo kontestuose ir laimės dovaną, tas turės kuom pasidžiaugti.

Besidarbuodami kuopos bei organizacijos reikalais, Vyčiai neužmiršta ir savo dvasios reikalų. Kuopa nutarė birželio 8 d., laike užbaigimo šv. Misijų, eiti in corpore šv. Komunijos.

Išrinkta keletas atstovų į L. V. Chicagos aps. sus-mą, kuris įvyks birž. 14 d. Roseland'e.

Nors sus-mas ir vėlokai prasidėjo, bet greit ir užsi- baigė. Po sus-mo buvo dar gana laiko ir žaidimams, kuriuos jaunimas taip labai mėgsta.

Jaunimas gražiai pasirodė. Laike užbaigimo šv. Misijų, birželio 8 d. 8 val. ryto per šv. Mišias L. Vyčių 16 kuopa in corpore ėjo prie šv. Komunijos. Nors maža laiko prisirengimui tebuvo, bet nariai, skaitydami sau už šventą priedermę, susirinko gausingai ir pasirodė Vyčiams pilnoj to žodžio prasmėj.

Po šv. Mišių gerb. Misijonierius kun. Dr. Navickas pasakė puikų jaunimui pritaikintą pamokslą. Be Vyčių buvo ir kitų draugijų einančių prie šv. Komunijos, bet gerb. Misijonierius daugiausiai domės kreipė į Vyčius, nes Vyčiai Amerikos lietuvių tarpe lošia labai svarbią rolę. Jis jaunimą ragino dėties prie garbingos L. Vyčių org. ir būti dorais žmonėmis.

Tas Vyčių gausingas ėjimas prie šv. Komunijos ir tėvo misijonieriaus pamokslas teikia Vyčiams moralę paramą, kelia Vyčių garbingą vardą, pridoda daugiaus energijos, drąsos ir ištvermės pildyti Vyčių taip kilnų obalsį — Dievas ir Tėvynė.

Korespondentas.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Jurgiui Dainai. "Rudens naktį", Akių žvilgsniai", "Lietuvos karių daina", "Sekminės", "Jaunuoliui", "Mano tėvynė (eilės) — gavom. Tinkančias panaudosim. Nuoširdžiai ačiū! "Širdis laimėjo" (apysakaitė), apie kurią minit laiške, negavom.

J. P. Kvederui. Apie Vyčių ir Holland Furnace beisbolo rungtynes dedame menag. J. K. V. korespondenciją, plačiau iliustruojančią rungtynių rezultatus.

—X—

L. V. N. ANGLIJOS KUOPOMS.

Šiuomi prašau L. Vyčių Naujos Anglijos apskričio kuopų paduoti savo adresus, kad reikale būt žinoma, kur kreiptis.

A. M. SLUŽIŪTE,
L. V. N. A. apskričio Rašt.

—O—

IVAIRENYBĖS.

KIEK SVERIA MARKĖS GAUTOS UŽ 1 DOLERĮ.

Vienos korespondentas praneša, kad pereinų metų lapkričio mėnesį jis, keliaudamas po Vokietiją, sumanė iš-

keisti vieną Amerikos dolerį į vienos markės popierinius pinigus, kad turėtų "smulkių", bet turėjo mesti savo sumanytą, kaip neišpildomą, nes tų markių būtų buvę tiek, jog vargu visos Vokietijos traukiniai jas pavežtų — jos būtų svėrę 2,100,000 metrinių tonų arba 2,300 Amerikos tonų!

Štai: vienos markės popierinis pinigas sveria pusę gramo, 2000 markių sveria vieną kilometrą, 2,000,000 markių sveria metrinę toną. 1923 m. lapkričio mėn. 1 dol. kainavo 4,200,000,000 markių, tai už vieną dolerį būtų gavęs 2,100,000 metrinių arba 2,300,000 amerikoniškų tonų vien markių banknotų.

Jei žmogus galėtų suskaityti 2 markes kas sekundą, ir skaitytų dieną — naktį nė valgydamas, nė miegodamas — į kiek laiko jis suskaitytų tas 4,200,000,000,000 markes? gi į 80,000 metų! Kitais žodžiais, 2 banknotu į sekundą, 120 banknotų į minutę, 7,200 banknotų į valandą, 172,800 banknotų į dieną, 51,840,000 į metus, paskaičius 300 dirbamų metuose dienų — tad visas notas reiktų skaičiuoti 80,000 metų.

Apskaitliavęs kaip ilgai reiktų skaičiuoti tas markes ir kiek daug jos svertų, jis išsivadėjo savo "smulkiųjų".

100,000 frankų šuns paminklui. Kunigaikštystės Labanov Rostovskoj "mylėtinis", šunytis "Loulu", tur būt, pirmutinis pasaulyje, susilaukė sau paminklo už 100,000 frankų!

Taip bent skamba testamentas pakvaišusios aristokratės mirusios 1919 met. Ženevoje.

Velionė buvo viena skaitlingų patvirkusio Aleksandro II meilužių, kurios naudojosi jo žmonių teisėmis...

Ji kilusi iš garsios rusų kunigaikščių Jurjevskich šeimos. Tų kunigaikščių giminė Rusijoje skaitoma viena seniausių; jos prabočių laikomas patsai Riurikas.

Išsigimėlės testamentą apie paskyrimą šuns paminklui tokios didelės sumos giminės mėgino panaikinti, bet veltui. Einant teismo sprendimu, velionės valia privalo būti įvykdyta!..

Štai prie ko dasyrė Riuriko ainiai galingojo kadaisia sosto šulai! Štai supuvusios rusų aristokratijos tikrasai veidas ir jos kultūra!..

Ne veltui "tavorščiai" tėvynėje paskelbė kraujuotą internacionalą!

Tokiomis pat pėdomis eina ir patvirkusios amerikones. Tūla Lucinola E. Shaw užrašė savo vyrui — 100.000 dolerių, tuo tarpu kai žymią likučių dalį paskyrė savo mylimiems šunytėms. Bet čia amerikone galima šiek tiek pateisinti: mat, ji neturėjo vaikų iš vienos pusės, gi iš kitos ir vyro nepamiršo!..

Prancūzų protestas prieš persekiojimus Lenkijoje. Įžymūs prancūzų profesorai ir politikai, viso 25 asmenys, paskelbė viename prancūzų laikrašty atsišaukimą, kuriam yra kaltinama Lenkija del mažumų spaudos persekiojimo, policijos represijų ir barbaringo elgimosi su kalbiniais.

Lenkų finansinis bankrotas. Lenkų laikraščių žinomis, keturi didžiausi lenkų bankai žada visai subankrutuoti, nežiūrint į tai, jog valdžia pažadėjo 5 milijonus zlotų paramos šiems bankams ir jau paskyrė kelis savo komisarus prižiūrėti bankų veikimą. Tuo gi tarpu eina valdžios pasitarimai su atvykusiu Varšuvon prancūzų finansininku Šalender. Matomai, lenkai ir iš jo tikisi sulaukti stebuklų savo finansams, kaip kad to tikėjosi praėjais metais iš anglų finansininko Jungo.

Naujas lenkų piniginis vienetas zloty, kuris neva pagrįstas auksu, jau antrą savo gyvavimo dieną neteko vertės 15 grošų.

Mirė iš juoko. Evertone, arti Liverpoolio (Anglijoje) jaunutė ponė Darata Morre, žiūrėdama kine juokingus paveikslus, taip linksmai juokė, kad nuo to apalpo.

Išnešus ją į pasivaikščiojimo salę ir atvykus gydytojui, konstatuota mirtis nuo juoko.

"Trimitas".